

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslavijo 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravištvu: Knaifova ulica št. 5, pritičje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, L. nadstropje. — Telefon 2034.

V pričakovanju važnih političnih dogodkov

Važna avdijenca ministrskega predsednika. — Za in proti novim volitvam. — Političen položaj zamotan.

— Beograd, 14. maja. Ministrski predsednik Velja Vukičević je danes jutraj ob 3. odpovalju z avtomobilom v Vrnjačko banjo v avdijenco h kralju. O tej avdijenci se je govorilo že vse zadnje dni in se ji pripisuje posebna važnost, ker se splošno domneva, da bo ministrski predsednik pri tej priliki obrazložil kralju svoje stališče in zahteval razpust Narodne skupščine in razpis novih volitev. Kazen tega se doznavajo, da je odnesel kralju v podpis celo vrsto ukazov o uradniških spremembah v resoru notranje ministrstva, kar se spravlja v zvezi z volilnimi pripravami.

Zanimivo je, da skušajo gotovi radikalni krogi pomen te avdijence zabrisati, naglašujoč, da avdijenca nima one važnosti, ki se ji splošno pripisuje. Avdijenca ima zgolj značaj rednega referata in bo ministrski predsednik pri tej priliki kralju točno poročal o notranjem položaju ter o nadaljnjih načrtih vlade. Zatrjuje se, da ostane ministrski predsednik dva dni v Vrnjački banji.

Značilno za trenutni politični položaj je dejstvo, da istočasno, ko skušajo radikalni doseči odgoditev razpusta Narodne skupščine in se zavzemajo za to, da bi sedanja vlada skušala delovati s parlamentom, demokratska zajednica z vsilo forsira nove volitve. V njihovih krogih se z vsjo gotovostjo trdi, da bo Narodna skupščina v najkrajšem času, morda že začetkom prihodnjega tedna razpuščena. V političnih krogih se te popolnoma si nasprotujoče vesti sprejemajo z veliko rezervno, in se smatra za najbolj verjetno, da bo prodrla teza ra-

dikalov, ki hočejo na vsak način pridobiti na času, da razčisti in uredi razmere v stranki sami. Ugladni radikalni politiki naglašajo, da se mora na vsak način izvršiti še prej kongres stranke, predno bo stranka šla v volilni boj. Temu nasproti pa je izjavil aktivni član vlade novinarjem, da bodo volitve kljub vsem intrigam, ki se vrše za kulisami, v najkrajšem času razpisane.

Boje se jih le oni, ki so v strahu za svoje mandate. Vsekakor pa se obetajo takoj po povratku ministrskega predsednika iz Vrnjačke banje važni politični dogodki.

Danes se je vrnil iz Južne Srbije predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, ki je spetoma posetil znane radikalnega prvaka Aco Stanojevića ter je z njim dolgo časa konferiral o političnem položaju in o razmerah v radikalni stranki. Na tozadnja vprašanja novinarjev je odklonil vsak odgovor. Opaža pa se, da je M. Trifković kot izrazit pašičevac napram sedanji vladi zelo rezerviran. Značilen za razmere v radikalni stranki je tudi večeršnji nastop predsednika radikalnega kluba Ilje Mihajlovića na seji večine finančnega odbora, kjer je ostro nastopil proti prometnemu ministru generalu Milosavljeviću in celo zapretil, da bodo radikalni člani odbora, v kolikor niso izraziti pristaji sedanjega režima, glasovali proti njegovim predlogom.

V splošnem je položaj v Beogradu zelo nejasen in se v vseh krogih računa s tem da bo po povratku ministrskega predsednika iz Vrnjačke banje in zunanega ministra iz Prage prišlo do temeljitega in definitivnega razčiščenja.

Konferenca Male antante

Otvoritev in prvi dan razprave. — Zanimanje sovjetske Rusije za konferenco. — Laskav odmev v francoski javnosti.

— Jachimov, 14. maja. Tiskovni ataše sovjetskega poslanstva v Pragi, ki prisotuje konferenci Male antante, je izjavil napram jugoslovenskim novinarjem, da posveča sovjetska Rusija temu sestanku Male antante posebno pozornost. Odnosaji med Rusijo in posrednimi državami Male antante so sicer zelo različni, vendar pa je pri tem naglasil, da so odnosaji s češkoslovaško zelo dobri, da pa si Rusija iskreno želi čim prejne vzpostaviti redni odnosajev z Jugoslavijo v preprisanju, da bi bilo to v obojestranskem interesu. Kar se tiče albanskega spora, stoji Rusija na stališču, ki ga zavemajo vsi balkanski narodi, a to je: »Balkan balkanskim narodom!»

— Jachimov, 14. maja. Večraj popoldne ob 15.30 je bila otvorenja konferenca zunanjih ministrov Male antante v dvorani v I. nadstropju Radium-Palast-hotela. Prvi sestanek je trajal do 20. zvečer. Razprava se ni vršila po posebnem programu, marveč je vsak minister obrazložil zunanjo politiko svoje države in se pri tem dotaknil vsch vprašanj, ki njegovo državo najbolj zanimajo. V splošnem se je vršil razgovor o položaju v Evropi in o važnejših dogodkih minulega leta. Jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković je ob tej priliki obrazložil jugoslovensko - italijanski spor. Rumunski zunanji minister Mitilineu je pojasnil značaj italijansko - rumunjskega prijateljskega pakta pri čemur je naglasil korektno postopanje Rumunije pri sklepanju te pogodbe. Rumunija ostane zvesta zaveznicu Male antante.

Po konferenci je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš izjavil novinarjem, ki so v izredno velikem številu zbrani v Jachimovu, da je s potekom konference izredno zadovoljen. O prvi seji je bil izdan krajši komunik. Seja se je danes dopoldne nadaljevala. Na dnevnem redu je bila debata o splošnem političnem položaju, da se razčisti vsi problemi, ki interesirajo Male antanto. Danes dopoldne so posejto udeleženci Karlove Vary in Marijanske Lazni. V nedeljo dopoldne bo tretja in zaključna konferenca, nakar odpovaljuje udeleženci v Prago, kjer priredi češkoslovaški zunanji minister njim na čast svečan banket.

— Budimpešta, 14. maja. »Az Est« poroča, da se bo na konferenci Male antante razpravljalo tudi o ekspanzivnih težnjah Italije na Sredozemskem morju in o načinu, kako bi se to prenečilo. Kar se tiče Balkana, bo konferenca Male antante ponovno naglasila načelo »Balkan balkanskim narodom!« s posebnim poudarkom, da je vsak drugi vpliv na Balkanu nezakonjen. V cilju konsolidacije gospodarskih razmer Male antante se do delalo na to, da se pritegneta k sodelovanju tudi Avstrija in Madžarska. Ministri Male antante bodo razpravljali predvsem o načinu, kako bi se to lahko izvršilo in tako paraleliziralo italijanski vpliv v Srednji Evropi, ki postaja za Male antanto neugoden. Končno bodo ministri Male antante izkoristili priliko, da naglasijo svoje simpatije do Nemčije. V ostalem pa se vzdržuje vest, da bo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš po končanih predsedniških volitvah podal demisijsko.

— Pariz, 14. maja. V »Journal des Debats« priločuje znani publicisti Gaurvain povod konference Male antante zanimiv članek, v katerem pravi med drugim: V kopalšču Jachimov na Češkem so se zbrali zunanji ministri Male antante, da se pogovore o aktualnih vprašanjih. Po konferenci na Bledu se je v Srednji Evropi dogodilo marsikaj, kar bo predmet razgovorov. Dogodki od pretekle jeseni do danes niso omajali Male antante, čeprav to mnogi trdi. Razumljivo pa je, da se ona skuša razmeram prilagoditi, kajti vezi med Rumunijo, Češkoslovaško in Jugoslavijo so res tako elastične, da se morejo aplicirati na vse mogoče momente. Vse tri države so sklenile tudi s Poljsko prijateljski pakt in Francija je vezana s posebnimi pogodbami z vsemi štirimi državami. Zato tudi mi z zanimanjem sledimo konferenci v Jachimovu.

Neka informacija iz Rima trdi, da se o jadranskem vprašanju ne bo razpravljalo. Beogradska poročila pa demantirajo to očividno tendenciozno vest. Sai sestanku Male antante nimajo določnega programa in ministri morejo načeti vse probleme; ker je albanska zadeva važna in v zvezi z evropskim mirom, se bo tudi o njej razpravljalo. Do kakih odločitev v tem konfliktu ne pride, ker je rimski kabinet obtožbe proti Jugoslaviji umaknil in se nato postavil v pozno braniteljsko albanske neodvisnosti. Albanske neodvisnost želi pa tudi Jugoslavija in z njo njeni zaveznici Češkoslovaška in Rumunija.

Tudi napram Madžarski ne zavzema Male antanta sovrážnega stališča. Nasprotno si prizadeva, da bi obnovila gospodarske odnosaje in s tem odstranila ovire, ki so nastale radi novih carinskih razmer. Že dr. Ninčić je v tem smislu posredoval v Bukarešti in njegov naslednik nadaljuje njegovo politiko. Zato zavisi od Madžarske in Italije, da se končno likvidirajo vsi spori.

Program Male antante je program miru in reda v Srednji Evropi. Jachimovska konferenca bo to gotovo potrdila.

— Praga, 14. maja. Potrjuje se vesti, da se bo o priliki sestanka med jugoslovenskim in češkoslovaškim zunanjim ministrom razpravljalo o podaljšanju prijateljske in zvezne pogodbe med Jugoslavijo in Češkoslovaško, ki poteeče 23. oktobra t. l.

PARIŠKI VELESEJEM

— Pariz, 14. maja. Danes dopoldne je minister za trgovino slovesno otvoril pariški velesejem. Otvoritev so se udeležili poleg domačih predstavnikov gospodarskih krogov tudi številni zunanji in diplomatski zastopniki.

Angleško-ruski konflikt

Senzacionalna preiskava v prostorih sovjetske trgovske delegacije. — Ni izključeno, da pride do resnega konflikta.

— London, 14. maja. Hišna preiskava v ruski trgovski družbi, ki ima svoj sedež v poslopiju sovjetske trgovske delegacije v Londonu, je izzvala tako v političnih kakor diplomatičnih krogih veliko senzacijo. Ruski poslanik je pri zunanjem ministru vložil protest proti kršitvi eksteritorialnosti, kar pa angleška vlada zavrača z motivacijo, da uživa pač eksteritorialnost poslanski sam, ne pa tudi trgovska družba. Kakor se doznavajo, se je izvršila preiskava, ker je dobila policija zaupno poročilo, da se nahajajo v prostorih družbe važne diplomatske listine angleške vlade, ki bi nikakor ne smele priti v tuje roke. Kak uspeh je rodila preiskava, še ni znano. Ker uslužbenici družbe niso hoteli izročiti ključev od tresorjev, je policija danes odredila, da se tresorji s silo odpro in pregleda njih vsebina. Kakor se poroča iz Zeneve, je vest o preiskavi napravila na vse tamošnje kroge, ki so zbrani na mednarodni gospodarski konferenci, skrajno

mučen vtis. Naglašajo se, da izkorišča Rusija gostoljubnost v svoje propagandne svrhe in a pod takimi razmerami ni mogoče obnoviti z Rusijo rednih gospodarskih odnosajev.

— London, 14. maja. V noči, ki jo je izročil angleški vladi ruski odpravnik poslov radi preiskave v trgovinski agenciji, ostro protestira proti postopanju angleških oblasti. Pošta, ki jo je policija zaplenila, je pravkar dospela in še sploh ni bila odprta. Pri preiskavi se ni upoštevalo niti najprimitivnejših načel dostojnosti. Moški policijski organi so izvršili telesno preiskavo žensk, ki spadajo k oseboj poslaništva. V gotovih gospodarskih krogih vlada radi tega incidenta veliko vznemirjenje in so zlasti v skrbeh oni krogi, ki so plasirali svoj kapital v Rusijo, ker so prepričani, da bo prišlo do ukinitve odnosajev med Rusijo in Anglijo in da nastopi Rusija z represalijami proti angleškemu državljanom in angleškemu kapitalu v Rusiji.

Drzna tatvina v Ljubljani

Neznana tatvica ukradla starki dve hranilni knjizici na 27.000 dinarjev. — Tatvica izgnila brez sledu.

Marija Dolenc je 92letna starka. Bila je leta 1835 rojena v Cerkljah pri Kranju ter je vdova po železniškem čuvaju. Poseduje malo hišico za remizo cestne železnice na Stari poti. S svojim možem sta skrbno varčevala in nosila prihranke v hranilnico. Na stara leta se še muči in deloma preživlja s prihranki.

Včeraj dopoldne je vsa objokana in prestrašena stopila k stražniku Francu Coticu ter mu s solzami v očeh potožila, da ji je nekdo ukradel dve hranilni knjizici s skupno vlogo 26.000 Din in poleg tega še gotovino v znesku 1200 Din. Pripomnila je obupanost: — Vse življenje sem varčevala! Noslila sem v hranilnico še stare cekine in srebrnike. Sedaj pa sem ob vse!

Zenica je nato opisala, kako je prišla na sled tatvine. Prejšnji dan — na dan sv. Servaca — je odšla dopoldne med 9. in 10. uro od doma na vodmatski trg, da si kupi razne življenjske potrebščine. Stanovanje je zaklenila in položila ključ na navadno mesto. Ko je prišla domov, ni opazila ničesar sumljivega. Vse je bilo v najlepšem redu. Včeraj je pogledala v predal omare, ki pa je bila nezaklenjena, čeprav jo je vedno zaklepala. Pogledala je v predal in s strahom opazila, da ste ji izginili obe hranilni knjizici in vsa gotovina. Hranilni knjizici ste bile ena Kranjske hranilnice, druga Ljudske posojilnice. Gotovine je bilo 1200 Din.

Policija je takoj uvedla poizvedbo po svojih kriminalnih organih. Splošni sum pada na dve potepuhinji, od katerih je ena prav dobro poznala razmere pri starki Dolencovi. O tatvini hranilnih knjizic sta bila po policiji takoj obveščena oba denarna zavoda.

Kot te tatvine osumljena je bila dopoldne aretirana neka starejša ženska Ana, ki na tavino odločno zanika in skuša dokazati svoj alibi. Prava tatvica je izginila in se skrila...

Duce organizira armado

Ogromne energije izdane za reorganizacijo vojske, letalstva in mornarice.

«The Chicago Daily News» je objavil naslednje informacije svojega poročevalca, ki jih za dokaz italijanske miroljubnosti posnema z glavnimi bistvenimi podatki. Ne da bi se pri tem le malo strahili italijanske sile:

Mussolini ni nikdar trdil, da je pacifist. Nasprotno, vedno je ponavljal da je vojna neizogibna in da si mora Italija svojo usodo izborjevati. Zato nas ne more presenetiti velikansko pripravljane Italije na vojno. Videti je celo, da ni nobena druga država tako aktivna v tem pogledu.

Program za reorganizacijo vojske se je začel izvajati v letu 1925 in bo dovršen leta 1933. V vseh področjih so bili doseženi presenetljivi uspehi. Reorganizacija zasleduje cilj, da bi kolikor mogoče izpopolnila vse oddelke armade, na suhem, na morju in v zraku. Armada naj bi bila v vsakem primeru in vsakem trenutku sposobna za uspešno akcijo. S topištvo naj bi bila bolj opremljena kakor leta 1915.

Italijanska armada v mirnem času šteje samo 220.000 moč in vojni proračun znaša samo 2 milijardi lir. Proračun se je zadnja leta zvišal za večjo vsoto, kakor bi bilo v primeru z naraščajočo draginjo potrebno. Miličniki, ki so nekaka dopolnjujoča armada in jih je 300.000, se dajo hitro mobilizirati, vendar je njih vrednost na bojnem polju nezanesljiva. Francoski ekspert Jean Faber pravi, da je Italija v stanu pripraviti v najkrajšem času za fronto 70 divizij. Proračun za mornarico se je podvojil, odkar je Mussolini na vladi. Mnogo zastarelih vojnih ladij je Italija zopet prenovila. Gradi pa Italija večji del male bojne križarke po 10.000 ton in velike brzine, ker je število velikih bojnih ladij z washingtonskim paktom omejeno. Tudi število torpednih rušilev se je zelo zvišalo. Kolikšna je resnična moč italijanske mornarice, se točno ne more vedeti, vendar trdijo francoski večšaki, da je večja nego francoska. Največ pozornosti posveča Mussolini zrakoplovstvu. Sedaj razpolaga Italija z 1200 aeroplani in 2000 piloti. Do leta 1931. namerava Mussolini povečati zračno flotilo na 2000 letal in 3600 pilotov. Sedem zrakoplovnih sol daje letno 500 pilotov. Za hidroplane se Mussolini še posebno zanima in ima za to stroko posebno večšake. Pred

Mussolinijevim nastopom vlade je iznašal proračun za zrakoplovstvo 2.250.000 dolarjev. Leta 1920.—21. je že skočil na 8.000.000 dolarjev in l. 1923.—24. celo že na 25.280.000 dolarjev. Kako se pripravlja Italija za bodočo kemično vojno, pa je svedela težko le ubitaji...

Vidimo, da so oboroževalni faktorji v Italiji nenavadno aktivni. Vojni material naročuje Italija tudi v inozemstvu.

Mussolinijeva diktatura hoče ustvarjati prav za prav iz vsakega Italijana vojaka. «Vsakdo mora biti vojak, če je država v nevarnosti,» je glavno in vodilno geslo. Mladina se vzgaja v balllah v vojnem duhu. V kratkem jo bodo opremlili tudi z orožjem, kakor vse druge fašiste.

Do leta 1935. bo Italija do zob oborožena in najmodernejše opremljena za vojno. Mussolinijev cilj je, da Italijo popolnoma in v vsakem pogledu osamosvoji in po potrebi drugim svobodno diktira svojo voljo.

Zagonetka francoskih letalcev

— Newyork, 14. maja. Iz New Fundlanda poročajo, da so tam opazili minuli ponedeljek med 9. in 10. uro neko letalo. To vest je potrdilo več prič, med njimi večinomna ribčija, ki so videli letalo in slišali ropot motorja. Oblasti so takoj izdale naloz, da se uvede preiskava, ker se domneva, da gre za letalo izgnanih francoskih letalcev Nungesserja in Colija. Strokovnjaki mislijo, da sta se gotovo ponesrečila, ker sta bila prisiljena pristati na morju. Ko sta se namreč dvignila na pariškem letališču, sta odvrkla koleca, tako da na kopnem sploh nista mogla pristati. Ladije in letala, ki že štiri dni iščejo »Belo ptico«, se vračajo brez uspeha. Ameriški bankir Tillens je razpisal nagrado v znesku 10.000 dolarjev, ki jo dobi oni, ki prinese prvo vest o usodi smelih letalcev.

DRZNA TATVINA V VLAKU

— Beograd, 14. maja. Pošto ministristvo je sprejelo danes zjutraj poročilo, da je bil nocjo ponoči izvršen napad na pošni vagon tik pred postajo Velika Palanka. Zlikovci so odnesli denarno vrečo z 300.000 Din gotovine. Oblasti so aretirale vse tri uradnike, ki so bili v službi, ker je podan sum, da je rop fingiran.

Iz pisane ljubljanske kronike

Tipi iz ljubljanskega trga. — Smola veselega motociklista.

Na ljubljanskem trgu se pojavljajo prav srečni tipi in originali, ki na svoj način ponujajo svoje pridelke, odnosno blago in semena. Tik frančiškanskega mostu je postavil svoj stoček prodajalec, ki zbranim gospodinjam čita tiskana navodila, kako je treba saditi in gojiti egiptovske palme. Ponejda prav vpludno trda palmina semena in obenem gospodinjam izroča tiskana navodila.

Prav izbran tip pa je prodajalec zdravilnih korenin. Pojavil se je na trgu pred dobrim tednom. Svojo prsto stojnico je postavil na Vodnikovem trgu takoj pri zelenjavi, na vogalu, kjer se stikajo dohodi od vseh strani in se morajo naše gospodinjne nehotne ozreti na sladke in zdravilne koreninice. Mož je srednje velik, suh, nosi znak, da je močno trpel v svetovni vojni, a še več pod italijansko okupacijo. Je pa izrecno zgovoren. Kakor kak filozof daje navodila o dobrem življenju in zdravljenju raznih boleznih. Na stojnici ima poleg kup korenin dveh zdravilnih rastlin. Poleg tega je položil na svobodni vpogled Kneippovega »Domačega zdravnika« in pa ilustracije o zdravilnih in strupenih rastlinah. Vedno je okrog njegove stojnice sila živahnih. Drenjajo se okoli ne samo gospodinjne, ampak tudi nadušljivi in betezni možakarji.

Moža, ki je na barjanski poljih nakopal koreninice, vemoner vprašujejo: — Kaj pa je to? Zakaj so dobre te korenine? Kako jim pravijo?

A mož odgovarja hitro in promptno: — To tukaj je kolmež! Razumete — kolmež. Dober je za vse krče, posebno pa za zelodec. Tam-le pa je pljučnik! Ta je dober za vse bolezn. Če vas, gospa, nudahta tare, je pljučnik najboljša arcnija. Pljučnik je dober za dvas in četveročozce. Če ima konj nudahtu, kar s pljučnikom jo prežnete.

— Kako pa je treba s temi koreninami ravnati? — Čisto po navadi, kakor se s koreninami za zdravila ravna. Posušite jih! Potem pa denete v steklenico in malo olja. Suhe koreninice lahko tudi skuhate za čajček, in kolmežev čaj je izborno zdravilo proti vsem krčem. Če bi včeraj dali oni ženski v Zgorjnji Siski, ki se je zastrupila z lizolom, takoj čaj iz kolmeža, bi ji bilo dobro. Pa tudi pljučnik je dober za čaj.

— Ali res pljučnik tako pomaga proti nudahti? — Se oglasi neki neverni Tomaž. — Res, zagvisno res. Jaz sem imel silno nudahtu. Nobena zdravila niso pomagala. Bil sem od nudahte že ves sključen. Pa sem začel piti pljučnikov čaj in bilo mi je dobro. — Po čem pa je koreninica? — Vsaka koreninica en dinarček, drage moje gospodinjne! ... In v tem tonu se vrsti okoli te stojnice naše vsakdanje tržno življenje...

Elegantni Milivoj je bil včeraj popoldne veselo razposajen. Vzedel se je na motorno kolo s priklopnim vozom. Vozaril je po mestu. V Selenburgovi ulici je povabil še dva znanca na vožnjo. Nato je zavil mimo glavne pošte po Aleksandrovi do konca na Bleiweisovo cesto. Tu pa je tako nerodno vodil kolo, da je zadel ob drog elektrini svetilke. Prevrnil se je. Znanca sta Milivojja pobrala in ga odnesla domov, a kolo sta pustila na mestu nesreče, od koder je potem stražnik kolo odpeljal na policijsko stražnico.

BLAIROVO POSOJILLO
— Beograd, 14. maja. Narodna banka je prejela obvestilo, da je denar iz zadnjega posojila, sklenjenega z Blairovo skupino, pripravljen in da lahko z njim razpolaga.

ZIMA V MAJU
— Praga, 14. maja. Zadnja dva dni vlada na Moravskem hudi snežni zameti. Tudi v Pragi je začel nedeletati gošč sneg. Temperaturna je padla pod ničlo.

KRVAVA BORBA S KAČAKI
— Beograd, 14. maja. Glasom poročili iz Stipa je prišlo včeraj zvečer do spopada med našimi orožniki in botgarskimi kačaki. ki so vdrli preko meje in napadli neko obmejno selo. Orožniki so po kratkem boju zapodili kačake v beg. Dva sta bila na boku ustreljena, vendar pa so tovariši njuni trupci odnesli preko meje. Napad je izzval med tamošnjim prebivalstvom veliko razburjenje. Oblasti so uvedle preiskavo ter ojačile obmejne straže, ker se je bati, da bodo kačaki svoj napad ponovili.

Borzna poročila
Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 802, Berlin 13.51, Milan 308, London 276.70, New York 56.85, Praga 168.70, Pariz 223.50, Curih 10.955.
INOZEMSKJE BORZE.
Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.38, London 25.265, Newyork 520, Milan 28.05, Praga 15.40, Berlin 123.18, Dunaj 73.20.
Trst: Beograd 32.50, London 89.70, Newyork 18.50, Praga 54.85, Curih 365.

Proslava desetletnice majske deklaracije

S pogumom, ki mu skoraj ni primerje v naši povestnici, je slovenski narod pred desetimi leti, v dobi najhujšega vojnega terorja, brezpravnosti, zasledovanju in preganjanju pred vsem svetom samozavestno izjavil svojo odločno voljo in zahtevo po svobodi domovine in združitvi vseh bratov po jeziku in krvi v eno skupno državo.

Spomin tega zgodovinskega in nadvse pomembnega dogodka, ki je bistveno vpiljal na naše narodno osvobodjenje in v katerem so zrcali toli krepke volje, samozavesti in nacionalne zrelosti, je dolžan naš narod proslaviti kar najščečneje.

Na čelo te proslave se je postavila Jugoslovanska Matica, ki poziva vse sloje našega naroda, vsa društva, korporacije in organizacije, vse zavode in ustanove in vsakega posameznika brez razlike stanu spola in strankarske pripadnosti, da sodelujejo pri proslavah, da se kakor pred desetimi leti združijo v ljubezni do rodne grude in v ljubezni do bratov, ki so takrat tudi podpisali majsko deklaracijo, katerim pa se ni dano, da bi uživali nje sadove v skupni domovini.

Za proslavo sta določena 28. in 29. maj. V vseh mestih, trgih in vaseh širom Slovenije naj se v soboto 28. maja

vršijo spominske proslave, združene s predavanji o namenu in pomenu majske deklaracije. V nedeljo, 29. maja pa naj se vršijo slavnostni obhodi, pri katerih naj sodeluje zlasti šolska mladina, ki praznuje obnem tudi svoj »Mladinski dan«. V krajih, kjer delujejo podružnice Jugoslovanske Matice, organizirajo one to proslavo skupno z vsemi krajevnimi društvi in faktorji; drugod pa naj se vsa društva sporazumejo za skupno prireditev.

Program proslave naj sestavi vsak kraj po lastni iniciativi. Jugoslovanska Matica pa bo izdala še pravčasno poljudno pisano brošuro o majski deklaraciji, ki jo pošlje vsem prirediteljem proslave, da bodo iz nje črpali snov za poljudno predavanje. Dalje je izdala Jugoslovanska Matica umetniško izdelano deklaracijsko diplomno, ki naj na dan proslave visi že v vseh slovenskih domovih in v vseh javnih in društvenih prostorih. Diploma stane 10.— Din; s poštino, ki se računa samo pri posameznih pošiljkah, pa 13.— Din in je naprodaj v vseh ljubljanskih knjigarnah in papirnicah, pri vseh podružnicah Jugoslovanske Matice v Sloveniji in pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul. 7/II.

Jugoslovanska Matica prosi vsa društvena vodstva, zlasti naših ženskih organizacij in naše žene in dekleta sploh, ki so pred desetimi leti s tako vneto nabirale podpise za majsko deklaracijo, da z isto ljubeznijo in isto vneto širijo tudi te spominske diplome in ji pridobivajo naročila. Na delo!

Zanimivosti iz naših krajev

Preresljiva tragedija dveh podjetnikov. — Zopet nov slepanski apostol pod ključem. — Potomec častnika kot drzen vlomilec.

V opekarni na Bežaniji pri Zemunu se je nedavno večer odigral krvav dogodek, pri katerem je izgubil življenje znani zemunski industrialec Gjura Kiraly. Morilec je ne manj znani Andrija Muser, nekoč vrlo premožen stavbenik, žigar poslovanje pa je od dne do dne postajalo slabše, dokler mu ni pretila popolna propast. V prezadolženosti je prodajal košček za koščkوم svojega imetja, da bi vzgojil svojih sedmero hčerk. Najstarejša je nedavno absolvirala filozofsko fakulteto na beogradski univerzi.

V velikih stiskah je Andrija Muser padel v vedno nove dolgove, iz katerih končno ni bilo izhoda. Od vsega mu je ostala samo pravica zakupca opekarne. Nedavno pa je opekarna prešla v last industrijalca Kiralyja, ki je sklenil rešiti se zakupca Muserja. Zaduje dni je za to dobil priliko. Potekel je rok neke Muserjeve menice na 10.000 Din. Kiraly je dal Muserju zapleniti vse stvari v stanovanju. Eksekutivni organi so Muserjevo pohištvo spravili v neko sobico na opekarni pod ključ.

Tako je Muser, s svojo številno obitelji ostal brez vsega. Komisija, ki je izvršila eksekucijo, se je zvečer nahajala v Kiralyjevi pisarni in sestavljala zapisnik. Nenadoma se je pojavil Muser, tako pobit in obupan, da je celo v Kiralyju vzbudil sočutje. Bogati industrialec je Muserju ponudil stol in ga pričel tolaziti, češ, da mu naslednji dan vse povrne, ako mu prinese dolžnih 10.000 Din. Muser je premišljal. Preko noči dobiti takšno svoto, je bilo nemogoče. Nasmehnil se je na Kiralyjevo velikodušnost in se odpravil iz pisarne. Čez čas pa se je zopet vrnil nekako zadovoljen in nasmejan. Ko so se tudi drugi začeli z njim šaliti in ga vprašali, ali je dobil denar, je pritril, segel v žep, privlekel na dan star zarjavel samokres, pomeril v Kiralyja in ga pogodil naravnost v srce.

Kaj se je nato dogajalo, zaenkrat še ni pojasnjeno. Ali ko so naslednji dan dovedli ubijalca pred sodnika, je njegovo lice izubilo vsako človeško obliko. Nos, oči, usta in ušesa, vse to je bila masa izmrcvarjenega, oteklega in krvavega mesa...

In tako se preiskovalni sodnik nahaja pred problemom, da poleg navadnega umora pojasni tudi način, kako je bil ubijalec masakriran in napol potolčen. Govori se, da sta ga obdelala orožnika, ki sta bila dodeljena komisiji, druga verzija govori, da so delavci opekarne napadli ubijalca in ga hoteli linčati, kar pa sta preprečila orožnika. Besedo imajo zdravniki.

Pred dvema tednoma je prišel v Beograd dr. Kazimir de Radwan-Praglovski, ki se je izdal za profesorja psihologije in za naslednika slavnega učitelja avtosugestije, lani umrlega Couéja. V intervjujih, ki jih je rade volje dajal, je zatrjeval, da potom avtosugestije zdravi vse bolezni, popravlja telesne pogrške in probuja speče talente za umetnost ali znanost. Beogradska univerza je famoznemu učenjaku izkazala to čast, da mu je odstopila vrnano, kjer je pred mnogoštevilno publiko predaval o svoji znanstveni metodi zdravljenja potom avtosugestije. Objubil je, da bo v Beogradu otvoril tudi tečaj, kjer bo podrobno poučeval svojo metodo, po kateri se bodo bolniki otresali svojih slabosti, nesrečno zaljubljeni pozabljali na svojo usodo, grdi polepšali, pijanci iztrezili in hrpavi zapeli lepše kakor slavček.

Vse te ljudi, ki so si od novega apostola nadejali najrazličnejšega blaženstva, je predčerašnjim porazila vest, da je policija aretirala njihovega preroka in ga v taknila v »glavnjačo«. Poleg dr. Radvana je policija prišla tudi njegovo soprogo. In tako se je sprva zdelo, da je aretacija sledila samo radi opuščenih formalnosti pri prijavi ob prihodu v Beograd. Polagoma pa se je razznalo, da ima dr. Radvan na duši mnogo starih in novih grehov. Zagrebška policija je sporočila, da je dr. Radvan pred 15 leti imel v Crikvenici sanatorij za zdravljenje s pomočjo avtosugestije. Že takrat se je svojevoljno predstavljal za doktorja, radi česar je bil obsojen na 3 dni zapora.

V našo državo je dr. Radvan prišel iz Aten. Pravzaprav ga je pot v Evropo dovedla iz Brazlije, od koder ima poljski potni list in različne dokumente

južnoafriških in južnoameriških držav. Radi nenadne aretacije novega sleparja je v Beogradu zaviadalo veliko razočaranje. Številni interesi so zadnje dni oblegali njegovo stanovanje. Želeč nasvetov. Ko pa so doznali, kako stoji stvar, so prezirljivo zamahili z roko, češ: »Že zopet eden!«

V Bjelini je policija prišla dva mlađa, a zelo drzna vlomilca. To sta 14-letni dijak Edvard Pirham in 18-letni brezposelnec Alfred Lutz, nezakonski sin stotnika Hämflingja, ki je bil nedavno ubit, o čemur smo podrobneje poročali. Mlađa dva lopova sta se v vlomilskim orodjem opremila na ta način. Da sta najprej vdrla v neko kličučaršni delavnico, naslednji večer pa se splazila v Sofroničevo knjigarno. Po brala sta vse, karkoli jima je bilo všeč. Tako poleg gotovine in vrednostnih pa-

dirjev tudi svinčnike, barve in razglednice filmskih zvezd.

Vobče se je tekot zadnjih tednov izvršila v Bjelini cela vrsta vlovov. Nekemu odvjetniku je bil ukraden pisalni stroj, nekemu profesorju vijolina, nekaterim drugim samo denar v gotovini. Po vlovu v knjigarno je sled vodila za obema mladima zločincema, ki ju je policija res izsledila in vtaknila v zapor. Pri Lutzu, ki ima vse sposobnosti spretnega vlomilca, je našla pismo, s katerim je hotel Pirhamu sporočiti, da je sestavil ženjalen načrt za velike vlovne v nekatere trgovine. Alfred Lutz je bil navzile mladim letom že parkrat v ječi. A vse skupaj nič ne pomaga. Cim ga izpustijo, začne zopet krazti. Nadarjen je sicer in nenavadno načitan, a njegova fiziognomija izdaja pravi velkomestni kriminalni tip.

Vodovod na Viču in v Rožni dolini

Izvedbo načrta ovirajo finančne zapreke. — Pomanjkanje pitne vode. — Dosedanja prizadevanja občine.

Med ljubljanskimi predmestji kažeta posebno Rožna dolina in Vič prav lep gradbeni napredek. Tekot zadnjih let je zrastle lepo številu novih stavb, vil in hišic. Levo od večne poti imamo izredno lepo kolonijno modernih vil, a tudi dalje znotraj Rožne doline in onstran proge na Viču rastejo prikupne nove stavbe in se okupirajo vse razpoložljive stavbane parcele. Radi prijazne pokrajine, ki jo tvori vsa dolinica pod Rožnikom, postajajo Rožna dolina, Vič in Glince vedno bolj obljudenj. Precejšen kontingent prebivalstva daje poleg uradništva in obrtnišva tudi delavstvo.

Pojavlja se aktualno vprašanje vodovoda. Dočim se Rožna dolina, v kolikor spada pod ljubljansko občino, opremlja z vsemi vodovodnimi in drugimi instalacijami, se občina Vič-Glince že leto dni bori z reševanjem vprašanja, kako bi udeležila načrt prepotrebne vodovoda. Načrt, ki ga je lani v juliju sestavil ing. Čuha in opremil z vsemi podrobnimi podatki, predvideva v občini viške občine 48 hidrantov, ki bi vsi občino zalagali s prepotrebno svežo vodo. Celokupni proračun znaša 2.600.655 Din. Vsota je torej precejšnja. In seveda nič drugega kakor velika denarna bremena, ki bi jih zahtevala izvedba načrta, združujejo njegovo udeleženje navzile splošnemu interesu prebivalcev in prizadevanju občinske uprave.

Ob sestavi načrta se je priklasil okrog 200 interesentov, njih štveilo pa bi gotovo še naraslo, kajti nobena hiša ne bi hotela ostati brez čiste pitne vode, čim bi se pristopilo k delu. Občina je načrt s proračunom vred že lani predložila vladi. Večne krize pa so pripomogle k temu, da je načrt tako rekoč padel v vodo. To se pravi: od vlade za enkrat ni dobili subvencije, ki bi bila potrebna v polovičnem iznosu proračuna.

Tu bi bila sedaj v prvi vrsti poklicana občinska skupščina, da pripomore k povoljni rešitvi. Bilo bi pa tudi v interesu ljubljanske mestne občine, ako bi se vodovodno omrežje razširilo na vso Rožno dolino osonno na Vič, ki bi konzumirala precejšnje količine in tako olajšala rentabilnost mestnega podjetja. Na drugi strani pa je tudi iz ognjarnostnih razlogov zaželeno, da bi tudi ta del ljubljanskega predmestja dobil vodovod. Končno pa je treba premisliti, da bo v dohodni dobi rešeno vprašanje inkorporacije okoliških občin in da bo v tem slučaju mestna občina ljubljanska itak obvezana preskrbeti vodovod tudi za te kraje. Zato je vauko odlaganje več ali manj iluzorno in bi bila torej tudi ljubljanska mestna občina poklicana, da zadevo s svoje strani pospeši.

Upoštevati je treba predvsem, da tvorijo pretežni del novih stanovalcev v Rožni dolini in na Viču uradniki in delavci, ki so se po večini že itak zadovoljili s tem, da so zidali. Zato je povsem umljivo, da občina od teh ljudi ne more zahtevati vseh žrtve, ki jih zahteva zgradba vodovoda. S podporo občinske skupščine in skupno z ljubljansko mestno občino pa bi bil načrt mnogo lažje izvedljiv. V interesu prebivalstva bi bilo iskreno želeli, da poklicani faktorji v tem pravcu pokrenejo primerno akcijo sporazumno z občinsko skupščino, ki je poleg države v prvi vrsti za to poklicana. Prebivalci Rožne doline in Viča pa bodo s svoje strani vsako takoj akcijo gotovo rade volje in po svojih najboljših močeh podpirali, ker že zdaj z zavijanjem opazujejo, kako se v Rožni dolini tik do mestne občinske meje uvaja nova podzemna instalacija, dočim morajo sami črpsti često neuzitno vodo iz nezdravih cistern.

Sport

Ilirija - Rapid

Finale za prvenstvo Slovenije.

Na igrišču Ilirije se odigra jutri finalna tekma za prvenstvo Slovenije med mariborskim finalistom Rapidom ter ljubljansko Ilirijo. Rapid, ki je bil Iliriji vedno najhujši tekmelec v borbi za naslov prvaka Slovenije, bo tudi letos trd oreh. Mariborčani so namreč v izredni formi in s svojo serijo zmag v zadnjem času dokazali, da so eno naših najboljših moštvev in da jih ni podcenjevat.

Ilirija se tega v polni meri zaveda in zato nastopi jutri s svojim najboljšim moštvom proti Rapidovi enajstoric. Obeta se izredno napeta in ogorčena borba. Zmagoe enega ali drugega moštva ni mogoče predvideti vnaprej, ker so moči in šanse obeh klubov popolnoma izravnane.

Tekma, ki jo sodi zagrebški sodnik, se prične ob 16, v predtekmi na nastopista Svoboda in Panonija.

Prvenstvo ljubljanskega okrožja LNP zaključeno.

Kakor znano, je poslovni odbor LNP na svoji seji dne 4. t. m. razveljavil odigrani prvenstveni tekmi Ilirija — Hermes in Primorje — Slovan, čiji rezultati so bili do-

menjeni in odredil njihovo ponovitev. Obi tekmi sta se zato večerj ponovno odigrali. Hermes je nastopil samo s 6 igralci in je izgubil tekmo par forfait v razmerju 3 : 0, dočim je Primorje gladko zmagalo nad Slovanom. Tekmi sta končali takole:

Ilirija — Hermes 3 : 0.

Tekma se je vršila ob 17.30 na igrišču Ilirije. Ker je Hermes nastopil samo s šestimi igralci, je sodnik g. Ahčan odžival tekmo s 3 : 0 za Ilirijo.

Primorje — Slovan 7 : 4 (3 : 1).

Tekma se je vršila na igrišču Primorja ob 17.30. Kljub temu, da Primorje ni postavilo v boj svoje kompletne garniture in je nastopilo s petimi rezervami, je Slovana gladko odpravilo v razmerju 7 : 4, polčas 3 : 1. Primorjaši so pokazali, da imajo tudi v rezervi prav uporabne moči, med katerimi je zlasti omeniti Juga, dočim rezervni vratar Korče ni posebna klasa. Primorje je bilo ves čas igre v rahli premoči in je v drugem polčasu že doseglo rezultat 7 : 2, nar kar je pričel Slovan z vehementnimi napadi in izboljšal rezultat na 7 : 4. Gosp. Deržaj je bil dober sodnik.

Stanje prvenstva je sedaj sledeče: Ilirija 13, Primorje 10, Jadran 6, Slovan 6 in Hermes 5 točk. Hermes pada v drugi rzed.

Kakor nam javljajo naknadno, je LNP v zadnjem hipu ugodil prošnji Hermes in je tekmo Hermes — Ilirija preložil na kasnejši termin, ker Hermes ni mogel dobiti svojih igračev iz vojašnice. Prvenstvo ljub-

ljanskega okrožja LNP na podlagi tega sklepa še ni zaključeno.
— Službeno iz LHP. Prvenstveni tekmi Primorje — Maribor in Mura — Atena se odgodita na kasnejši termin. — Tajnik.

Beleznica

Koledar.
Danes: Sobota, 14. maja 1927; katoliščani: Bonifacij; pravoslavci: 1. maja, Jeremija.

Današnje prireditve:
Gledališča: Drama: ob 15. »Ti in jaz. Opera: zaprto.

Kino Matica: »Vletrgovec Jackie«. Predavanja: Ob 20. na univerzi: Ciri Debevec: »O materi Ivana Cankarja«. Pevski nastop ljubljanske omladine ob 16. v Unionu.

Družabni večer društva »Sočec« ob 20.30 v restavraciji »Dvorc«.

Prireditve v nedeljo.
Gledališča: Drama: Ob 20. »Lumpacj Vagabundc«. Opera: zaprto.

Kino Matica: »Vletrgovec Jackie«. Ob 9.30 in 11.: Film ZKD: »Čudeži na dnu morja«.

Predavanja: Ob 11. na magistratu: Mira Egelmanova: »O pomenu in delu slovenske matere«. Al. Stebjevec: »O materi z ozirom na naš zakonik«. Mladinska prireditve ob 15. v Tivolju.

Sport: Ilirija-Rapid ob 16. na igrišču Ilirije. Dežurne lekarne.

Danes in jutri: Ramor, Miklošičeva c.; Trnkozcy, Mestni trg.

Solnce zaide danes ob 19.45, vzide jutri ob 4.07 in zaide ob 19.46.

Za naše naročnike.
Danes so na vrsti lastniki serij T, U in V.

Tako je to, če človek preko noči postane milijonar

Vest o bajni sreči ruskega generala g. Mustafina so Ljubljanci sprejeli z velikanskim zanimanjem. A to zanimalo manj morda g. Mustafin, ki je dobitnik znan in splošno priljubljen, povzročati mnogo nadlog. Predstavlja se si samo: Najprej pogovor z odvjetnikom, nato obleganje novinarjev, nato fotografska kamera, nato čestitke znancev in tovarišev, nato voščila ruskih rojakov, nato... oh, koder stopiš, povsod šušljajo za teboj.

— Glej srečnega moža! Sto milijonov niso niso glej solze...
Danes dopolnjevo g. Mustafin prišel v naše uredništvo ves v zadržah: — Prosim vas, demantirajte! Prosim vas! Svar in resnična. Prosim vas, demantirajte!
Torej demantiramo, četudi je naša želja, da bi vest o sreči dobrodušnega in simpatičnega ruskega gospoda bila resnična.

Izpred sodišča

Razigrani pivci.

«O, kelnarca lepa, ali si slepa, prazen je liter žejen je Peter!»
Izvenjo peli Grosupljani in pomežikavali prisenjenu Petru iz Skofje loke, ki je tisti majske dan popival s svojimi novimi znanci po Ljubljani. Možakarji so se ga nalezli, Peter je kar po vseh starih kobacal na bližnji travnik, kjer je oblezal in oponašal urha, ki se je oglašala v bližnji mlakuži. Grosupljani so pa ostali v gostilni in se gostili še dalje. Tedaj je pa vstopil bogati Simen in se veselo nasmehnil razpoloženi družbi. Pa se je oglašil Tadej in mu jel napivati. Simen je pa pil pivo in je moža zavrnil. Tadej je bil razaljen.

— Čujte moj slavnostni govor, ki se spodob za Simna, saj je danes njegov rojstni dan.»

Potem je pričel:
— Zbrali smo se, da bi popivali; pa Simna smo bogatega spoznali; umazanica, ki vse je prigoljufal, pa jaz mu bom za liter vina dal.

Pa je dal več kot za liter vina; Simen mu je sicer odpuštil, a plačati je moral dva advokata in še priče.

— Tvoj govor je bil pa res dragocen, mu je dejal pri odhodu znanec Jernej.
— Dragocen ni bil kot se meni zdi, ampak drag je bil, drag, ga je zavrnil. Tadej in ga povabil k »Sestici«, na liter cvička.

Hektografični aparati, zvitki, masa hektografični trakovi vedno in natic natic v za OG DTI Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova 6 | Tel. 2980

Frank Heller: 19

Novi Napoleon

Roman.

Ni treba omenjati, da madame niti za hip ni odvrnila pogleda od moža, ki je na dozdevno tako čudovit način stopil iz davne preteklosti, da čuje nieno prošno o zaščiti. Kar se tiče gospoda de Talleyranda, ki je pripadal istemu stoletju, je bil menda že vajen take materijalizacije. Kljub temu se je poznalo na njegovem obrazu udano spoštovanje, ki me je presenetilo. Pa vendar nista igrala ta dva gospoda komedije drug pred drugim? Ali pa je imel knez Beneventa tehtne razloge, da se je brezpogojno pokoril generalu Bonapartu? Nisem si bil na jasnem. Vedel sem samo to, da sem takoj, ko je napravil general pet korakov po sobi, pozabil na bakoroze na steni — Lodi, Arcole, Millesimo, prapore in orle — in uprl pogled na njegova usta. Bila so ozka, egoistična in neizprosnna. Beseda iz teh ust bi mogel človek preslišati, toda upreti se povelju, ki so ga izgovorila ta usta, je bilo skoraj nemogoče.

ka. Bila je krepka in mormorno bela. Kakor njegov obraz. Iztegnil je kazalec proti de Talleyrandu, a nagovoril je madame Delatour:
— Ta-le gospod je vas žalil, pravite? Dober služabnik je, toda nikoli mu nisem zaupal. Ako bi se me ne hal — ako bi ne veroval v mojo srečno zvezdo, bi me izdal prvemu, ki bi mu prišel naproti. Toda kaj hočemo! — mož veruje v mojo zvezdo in vodi moj čolnčič, h kateremu ga je priklenilo slavohlepeje. Verjemite mi, draga gospa, da je to najboljše jamstvo.

Iztegnil je roko in vščipnil de Talleyranda v uho. Oči so mi zaiskrile v brezmejnem ponosu. Kdo je bil? Kdo za vraga je bil ta mož? Naj bo že kdorkoli, eno je gotovo, da je bil mož, ki ga je madame Delatour čakala. Molčala je in sprejemala vsako njegovo kretnjo kakor hostijo. Ko jo je pogledal, je malo manjkalo, da ni pokleknila pred njim.

— Madame, apelirali ste na mojo zaščito, bodite torej brez skrbi! Takoj poskrbim, da dobite stan primerno stanovanje. Gospod de Talleyrand, spremite madame do žolnih sob in poskrbite, da ne bo ničesar pogrčevala. Madame, dovolim si posetiti vas pozneje. Dotlej pa na svidenje.
Prepričan sem, da bi se bil tisti hip seznanil z nohti madame Delatour vsak-

kdor bi jo bil vprašal, zakaj ni zahtevala, naj jo izpuste, ali pa jo opozoril, da je samo zamenjala en prisilni jopič z drugim, ki ni toliko umieren po njenem stanu, kolikor po njeni demarnci. Jaz tega nisem storil. Gospod de Talleyrand, ki se je bil že seznanil z njenimi nohti, se je priklonil s starodavno galantnostjo in jo spremil skozi vrata, ki so se na njegov migljaj takoj odprla. Quilinchini in jaz sva ostala sama z marmornim profilom in vulkanski očmi.

Ustavile so se najprej na meni.
— Vi, gospod, ste pisatelj. Nikjer ni ne mogli najti tako prikladnega bivališča kakor v tej hiši. Imejte oči in ušesa odprta, zapomnite si, kar vidite, zabeležite si, kar slišite, potrudite se razumeti vse, kar se tu godi in storili boste veliko delo, ako imate sploh smisel za genialnost!

Priklonil sem se, srečen, da mi ni ponudil stanu primerne stanovanja. Naj je bil ta mož kdorkoli, eno moram priznati, da namreč svoj živ dan nisem videl takega pogleda dveh punčic. Ako bi mi bil zapovedal skočiti skozi okno, bi bil najbrž skočil. Ako bi mi bil namignil, da je treba Quilinchinija odstraniti, mislim, da bi bil Quilinchinija ubil. Toda on se je raje sam lotil Quilinchinija.

— Vi, gospod, je dejal, — pa imate prav malo izgledov, da bi z bivanjem v tej hiši kaj pridobili. Vaš pogled in vaše besede mi pravijo, kaj ste. Vi ste ideolog.

Pisec znanstvenih razprav je vstal že pri generalovem prihodu. Bil je blede kot zid in spodnja ustnica se mu je tresla, ko je študiral to zanimivo figuro za razpravo, po tarifi 2 B. Ogledal si je generala in njegovo uniformo od nog do glave, da bi našel podrobnosti, proti katerim bi mogel protestirati, toda našel ni ničesar. Ko je zaslišal generalove besede, je nehote zardel.

— Gospod, — je dejal, — vidim, da ste študirali osebo, ki bi jo radi posnemali, v vseh podrobnostih, celo v izberih besed. Ideolog je bil njegov zaničljivi izraz za vse, ki niso verovali v njegove ideje.

Glaz se mu je nekoliko tresel, kar ni bilo čudno, kajti strašne oči so bile ves čas uprte vanj.

— Kaj morete očitati njegovim idejam? — je vprašal general.

— Nazivali so ga mali kapral. Njegove ideje so zaslužile to ime, kajti bile so res kapralske ideje. Nobena ni prekosila sposobnosti poljubnega podčastnika.

— Ah! Njegove ideje so bile kapralske! Kaj pa njegove voje? Mar so bile

to kapralske voje?

— Gospod, Francija je imela takrat 30 milijonov prebivalcev, Avstria 14, Prusija 7, Anglija pa komaj 10. Tudi če bi se bile te države združile, bi imela Francija še vedno premoč, kajti Francija je imela splošno vojaško obveznost, druge države so se na borile z najetimi vojniki. Toda Napoleon je napele vse sile, da se ni sprijatelj z vsemi hkrati in zato je tako dolgo zmagoval.

— Ha! Kaj pa njegovi proglosti! A Evropa, ki je drhtela pred njim! A Francija, ki jo je ovenčal s slavo?

— Evropa je že vedela, zakaj drhti pred njim. Človek s fiksnjo idejo je nevaren sosed. Carovnjica njegovega proglasa je bila v njegovem neznanju francoske čimne. Tuju, ki lomi tuj jezik, ljudje vedno ploskajo. Kar se pa tiče slave Francije, moram takoj omeniti, da trdijo vsi očitdivci brez izjeme, da se Franciji še nikoli ni godilo tako slabo, kakor onih dvajset let, ko je morala prenašati zjutraj, opoldne in zvečer njegove večne zmagoslavne manifeste.

Naenkrat sem začel pisca znanstvenih razprav občudovati.

— Dejati ste, — je nadaljeval Quilinchini z dvema rdečima lisama na obrazu, — da mi bivanje v tej hiši ne bo koristilo. Dovolite mi torej zapustiti ta gostoljubni dom!

Materam

Vam, matere, posvečamo današnji in jutrišnji dan. Živim in mrtvim, mladim in starij materam im posvečamo v hvaležni ljubelji po vsi Evropi sinovi in hčere, vnuki in pravnuki.

Pozno, prepозно smo se Vas spomnili. A tako ste vajene, da se niti ne govori niti ne piše o Vas, da se zdaj sramujete, ko stopamo pred Vas. Kakor plodna gruda ste, ki poganja iz sebe cvetje, grmovje in drevesa, a ljudje vidijo, vonjajo in uživajo le rože, cvetove in sadove, pa ne opazijo nje in ne govore o nji, ki jih je rodila.

Danes pa se spominjamo Vas, svoje žive ali mrtve grude in se kakor deca zavedamo, da smo iz Vas, iz Vaše krvi, sad Vaše ljubezni. Vaše muke, skrbi in žrtve. Zavedamo se, da ste izvor sreče našega življenja, naše dobrote, lepote in nadarjenosti, da ste Ve dale svoje krvi našemu srcu, našim možganom in da bi nas brez Vas ne bilo.

Krasno je živeti, detati, dosežati uspehe, boriti se, žeti poraze, a takoj nato tudi triumf! Krasno je ljubiti, biti ljubljen in imeti deca, lepo in zdravo! Brez Vas, matere, bi vsega tega ne bilo. Ne bilo bi na svetu umetnosti in vede, ne bilo bi kulture, in zemlja bi ostala mrtva puščava. Z Evo se je začela lepota in sreča na zemlji, in sam Bog je izprevidel, da Adamu ni dobro, ako nima žene.

In iz pramate vsega človeštva so se narodile naše praprababice, ki so narodile sinove in hčere, ki so preobrazile svet, se borile za napredek in srečo potomcev. Ustvarile so nam jezik, osvojile domovino, so prosvetele in lepšale, pa rodile nove sinove in hčere, nove borbe slovenske kulture, civilizacije in vedno večje lepote in sreče. Naši pradedje in prababice so bile plod njih ljubezni, seme njih krvi, duša naših duš. Kar smo in kakršni smo, kar znamo in zmujemo, vse najlepše in najboljši v naših žilah in srcih in mozgu, vse le dediščina po naših davnih pramaterah.

Tisočletja nazaj nas zanaša danes naš duh in hvaležnost materam, katerih trupla so se že davno izpremenila v gnoto in prah, katerih duša pa živi nesmrtno v nas, njih praprvakovih. Prešli smo jo od svojih mater in podedovali z njo yred vs tovrsto vroč, resnobno voljo, bistro glavo in vse vrline slovenskega rodu, ki je bil in ostane med najlepšimi in najboljšimi na tej božji zemlji.

Naše prababice, babice in matke so bile vrec naše narodnega blagostanja, naše vede in umetnosti; iz njih so se narodili naši velmožje, iz njih smo se narodili mi, iz njih izvirajo naša deca, naši vnuki in pravnuki. Vse nas, najvišjega gospoda in najskromnejšega cestnega pometca, je v ljubezni zanosiša mati, ga življa z lastno krvjo ter ga porodila, često v smrtni nevarnosti, v lastni krvi. In vse nas je dojila mati na svojih prsih. prebdevala ob nas, često slabotnih in betežnih, dolge, dolge noči, trepetala ob vsakem našem jokju in stoku ter pozabljala popolnoma nose. Mati nas je previjala, prenašala in oskrbovala leta in leta, mati nas je učila prvih kretenj, mati nam je izvajala prvi smeh, nas navajala prvih korakov in prvih besed. Mati nas je pričela prvih poznanj, prvih pesmi in prvih lepot.

In čim bolj smo odrasčali, tem bolj smo spoznavali materino skrb, ljubezno in žrtve. Njene roke so neumorno šivale in prale za nas, njena glava je mislila le na našo prehrano, njeno srce prisluškovalo le utrip našega srca in njen duh je zasledoval le razvoj našega duha. Mati, naša prva učiteljica in odgojiteljica nam je ugajala pot v javno šolo, se učila z nami ter nas, lahko miselne paglavce in paglavke, priganjala k knjižni in dolžnosti, še ko smo bili na srednjih šolah.

Mati, oblikovalka našega značaja, kramarka našega okusa, voditeljica naše sposobnosti, nam je vsem enako ostala avtoriteta, ki smo se ji klanjali ali je vsaj nismo mogli prezirati niti v zreli dobi. Zakaj vedno smo se zavedali, da prihaja vsak utrip nasveti in vsaka njena graja iz edine ljubezni, ki je na svetu neselična in ki nam v vsakem primeru želi le najboljše.

Vsi smo od matere od usodnega trenutka svojega početja vse življenje le jemali in jemali. Vzeli smo si ne rojenjen zdravje in lepoto, izobličili njeno telo, jo trpinčili, spravljali do smrtnih krivkov in izžrpali do nesvesti. In porojeni smo jo izkoristili brezobzirno lačni in žejni, in jo okrajali ponoči spanja in podnevi miru ter počitka. Njeni živci so nam bili za igračo, njene pr-

si za blazino. Zakaj ni ga bolj egoistnega bitja, nego je dete.

A egoistno dete smo ostali še dolgo, dolgo. Samo strah, strah, razburjenje in lezo smo ji prinášali, a veselja in ponosa le malo in redkokdaj. Kadar smo bili srečni, se je često nismo niti spomnili, a kadarkoli nas je zadel nezgoda, obšla nesreča, smo se vselej zatekli najprej k materi. In vselej smo našli pri nji utehe, sveta ali vsaj sozla- lja, in bilo nam je lažje, kadar so se materi- ne solze združile z našimi. Zakaj ob materi se čutimo še vedno dete, dasi smo morda že sivih las in smo sami že dedek ali ba- bica.

Dobra, zlata, edina naša mati! Srečen je, kdor jo ima, pa naj si je majka še tako preprosta; dober in pošten človek je, kdor ljubi in spoštuje svojo mater. Boj pa se in izogibijli onega, ki mater zaničuje ali celo sovraži; v njem je zločinska natura.

Mi vsi, ki smo dobra deca svojili živih mater ali ki se z globoko ljubezno spomni- njamo pokojnic, pa se jim te dni z malim darom, s cvetko ali vsaj s toplim spominom v srcu simbolno oddolžimo za vse, kar so za nas prestale, storile in žrtvovale! Po- vejmo jim vsaj z gesto in s pogledom: »Mama, hvaležen sem Vam! Mislim na Vas in ne pozabim, kaj ste mi bili in ste mi še vedno. Rad Vas imam!»

Grčavi smo... težko nam gre topla be- seda z jezika. Taki smo pač po svojih dedih in babicah. Toda enkrat na leto se poslimo, saj najdemo za svoje majke goriko besedo ali topli stisk roke celo Angleži in Ameri- kanci. Ne pozabimo: vse se vrača!

Fr. Govekar.

Privedite povodom materin- skega dneva

Danes, v sobotno predava na univerzi ob dvajsetih g. Cirilo Debevcc »O mater i Ivana Čarkarja«. V nedeljo, 15. t. m. predavata ob 11. dopu v veliki posvetov- valni dvorani na magistratu ga. Mira Eu- gelmanova »O pomenu in delu slovenske matere ter gđe Al. Stebi« O materi z ozirom na naš za- konik«. Pred predavanji v nedeljo izreče ga. Franja Tavčarjeva pozdrav Materinske- mu dnevu Vstop k vsem trem predavanjem je prost in je vsakdo vabjen in dobrodošel. Pobrali se bodo samo prostovoljni prispev- ki za kritje stroškov.

V počaščenje vseh mater in ljubljani ter v korist najsiromašnejših izmed njih se vrši jutri, v nedeljo cvetlični dan. Vsakdo brez izjeme kupi cvetko ter jo ponese svoji oc. materi svojih otrok! Prodajali se bodo tudi odkupni znaki. Izkupilec cvetlice dne se porabi: tretjina za podporo siromašnim ma- teram, tretjina za ferilano kolonijo par naj- revnejših mater, a tretja tretjina za nabavo perila najpotrebnejšim ljubljanskim dojenč- kom. Cvetice bodo podajale članice ljubljanskih ženskih organizacij ter Pomladka Rdečega križa. Na čelu vse priveditve je slovenski del Narodnega ženskega Saveza SHS.

V počaščenje vseh mater se vrši v ne- deljo, 15. t. m. ob treh popoldne v Tivoliju mladinska privedite z bogatim in peštrm vzporedem. Sodeluje 14 šolskih zavodov in dijaško tamburaško društvo Preporod. Na programu so pevske in druge glasbene toč- ke, telovadni plesi, deklamacije i dr. Vstop je prost in je vsakomur dovoljen. Dobro- došel vsakdo, ki se zanima za ljubeznive otroške priveditve! Privedite se vrši ob vsakem vremenu.

Gripe, prehlaje, revme
nas najbolj sigurno obvaruje
«BRAZAY»
francosko žganje.

zak. Dobiva se povsod. zašč.

Darujemo za spomenik kralja Petra Osoboditelja!

spoznanje je moralo odmeti temu spregle- danju, spoznanje: vsak tava oamljen in pijan, kakor da smrti je že predan... i jaz sem med njimi sam. čisto sam... in obupna prošnja:

»Mati poglej: Nič nočem več od sveta, reci besedo, besedo, besedo od srca, da bo v njej mirna luč in topel svet zame, ki tavam okrog ubit.«

Iz takega življenjskega nastoja se rodi tista subtilna lirika, ki le tako tiha in rahla, da jo preglušil vsak rezek klic dneva in je ven- dar tako močna, da te kot godba pritegne, in se skloneš nad zamolkim vznemenjem pe- smi. Pokrajina s topoli in lagnedi, z me- sečino nad polji, s hišami kraške vasi, z vetrom, ki prenaša slumje, skozi noč se prispodablja s človekom in človek je prav tako ves predan in vdan dihom in viharjem, ki olujejo nad njim, znanilci dajav, ki jih ne doseže nikoli Ta pasivnost, ki je pravir takega občutljenja, utegne zavesti v muzi- kalna občutenja dekadenov kot je bil Ver- laine ali pa se po drugi strani razodene v zgoščenih verzih vojnoe poezije (Trakl, Werfel), ki je zanjo značilna izostrenost iz- raza in smelost misli. Merim na »Vstajenje- smrti«, all pa na »Večer pred zimo«, i iz- redno močni pesmi, v katerih se je utelesil človek postavljen na križišče kozmosa in kaos. Docela svojevrstne prispodobe so dokaz, kako pretresljivo je bilo doživlje- ti: črni razkol — zlomljena ost moje življen- ske sile, — steklen veter, — zrak je prozo- ren kakor perot kačjega pastirja, — kot kri pada voda v žlebus.

Prosveta

Petar Petrovič: „Mrak“

Snoči so na korist vojnim slepemu upri- zorili tudi na ljubljanskem odru P. Petrovi- čeve kmetiško povojno dramo »Mrak«. Poznamo že njegovo »Sumo«, ki mu je najbolj uspela resna drama, in njegovi izvrstni kme- tiški komediji »Pljusak« in »Cvorc«. Tudi snoči smo se uverili, da je Petrovič preveč liriki, da bi mogel biti docela dramatik in da je v njem vendar preveč gospoda, da bi svoje kmele in kmetice tudi v govoric in akcijah docela naravno postavil na sceno. V nobeni njegovi igri se ne opaža ta nedo- statek tako močno, kakor v »Mraku; v no- beni pa ni tako prikrit kakor v »Pljusku«, ki je vsekakor najlepší sad Petrovičevega ve- likega talenta. Zato bi bilo bolje, da bi se »Mrak« sploh ne bil uprizoril. Prinesla ga je na oder pač le prilika in slučaj, da je glavni junak »Mrak« vojni slepec.

Sujet sam zase je krepko dramatičen in osebe brez izjeme vzete iz življenja. Kakor v vseh Petrovičevih igrah, pa je tehniško tu- di »Mrak« nedostaten, prvo dejanje do Vazi- lijevega nastopa pa prisljšno in brez akcije, tretje dejanje povsem lirično. Tu si je iz- kušal avtor pomagati le z zunanjimi sredstvi, z glasovi izza scene izzvati občutja, ki pa ostajajo brez gibanja na odru prazno efek- tivstvo.

In čudno je, da se izražajo ti kmetje v ti- radah in frazah, ki so zoprutje ter nenaravne celo med meščani, da se kretajo pretirano civilizirano ter zahajajo vsak čas v teatral- nost.

Predstava je bila do 3. dejanja prav do- bra; zadnje je jo odpadlo, ker je Vazielij podan monotonski, ker je njegova sestra bi- la skoraj neumljivo tiha, zlasti pa zaradi svo- je nedramatičnosti.

Gosp. Gregorin, eden naših najbolj ambic- ioznih in vestnih igralcev, ki se uporablja vse premalo, da bi se mogel razviti docela, je zaigral slepca, varanega moža, s pristnim čustvom in dojmljivo naravnostjo. Res, da je bil najboljši v 1. dejanju, v 3. dejanju ne- kam pasivno tih, a v celoti je podal živo, za- nimivo osebnost. Odlikovan je bil s cvetjem. Ga. Juvanovca je igrala prečesto z močno realistično, efektno in poglabljeno. G. rež. Skrbnišek je bil prečesto zapeljavec, ske- sanec in končno morilec grešnice ter je ustvaril eno svojih silnih vlog. Gđe. Rakarjeva je bila prav dobra mati in žena, ne da bi pretresljivo tragiko, ko se sina poniža pred vlačugo, izžrpala v tonu docela. Gđe. Vida Juvanovca je z občutkom in simpatično po- dala bedno, blago sestrico.

Igro je lepo insceniral g. Skrbnišek. Le v 3. dejanju so luči še nemaravne. Gledališče je bilo srednje zasledeno, aplavz pririmeren.

Fr. G.

Nekoliko pripomb

k slavnostnemu večeru Akademije znanosti in umetnosti ter Narodne galerije.

Pondeljkovega slavnostnega večera sem se kot dirigent orkestra Orkestralnega dru- štva udeležil sam, razen tega je bilo na pro- gramu tudi nekaj mojih stvari, zato se mi je zdelo umestno, da referat o koncertu pre- pustim drugemu poročevalcu. Zal pa se za- naj nisem dovolj pobrigal sam, najti ga, tudi ni tako lahko, kakor bi si kdo mislil in v sed ted- tega je bilo poročilo o prireditvi precej po- vršno. Naj tedaj za čitatelje »Slov. Narod« ob objavljenemu poročilu dodanem še neko- liko besed.

Pri večeru je sodeloval kot glavni faktor orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice pod Škerjančevim in mojim vodstvom. Pomnožit ga je bilo treba z nekaterimi či- lani dr. Cerinovega in tudi opernega orkestra. Vendar pa je glavno jedro: godalni korpus kakor tudi večji del pihal, trobil in tolkal postavilo društvo samo na oder. Vsak ne- pristanski pazljivci poslušalec je moral pri- znati, da je naš orkester od lauskega leta znatno napredoval; predvsem je dosegel v resnici orkestralni ton, odtehtanost med po- sameznimi instrumentalnimi skupinami, enotnost lokov, enodušno skupnost volje, sploh, za simfonično delo prepotrebno orke- stersko disciplino.

Navzlic temu, da so vsi člani dobrovolj- ci, ljubitelji, so se napornih, dolgoletnih in s strani dirigentov ne baš ležernih in ko- modnih vaj udeleževali redno polnočestilno in vsi do zadnjega z iskreno željo pripomoči izvajanjem do najvišje umetniške možnosti Z g. Škerjancem si ne prikrivava, da je treba doseči še marsikaj. Treba pritegniti ves instrumentalni dobri aparata, izravnavi intonacijska pihala in trobila, viliti v orke- ster še več prepričanja itd. Toda vse to pri- de, za to nama so porokli vsi člani s svojo krepko voljo do dela in lastnega napredka. O izvajanju posameznih točk in točkah sa- mihi ne morem govoriti; vendar mora vsak- do priznati, da je bilo njihovo podavanje v najvišji meri dostojno slavnostnega večera. Naša javnost le še vedno premalo ceni do-

Potem se je ravnina pomaknila. Nagnila se je in perspektiva je postala čisto druga. Zalost je ostala, toda dočim je bila predj pred vsem izraz posameznika, hoče zdaj govoriti za nas vse. Trgajo se kriki v smrti tase, ki se pači v trpkem Nezmisluc. Vse bolj pre- straseno se oglašajo molitve. Predsmrtne sluj- nje trkajo. Podobe se groteskno zmaličajo. V tej ozki strugi gmižojnih rib so obzorja težko zastrata.

Kakor človek, ki se je ustavlil sredi ve- soljnega vrenja in trenja in se razgleduje po sebi bridko mračen: tak je IV. del te zbir- ke — v sonetih, v katerih sta se zenotila in čustvo in misel se odigrava ta brezobzirna samoopoved, ki se zaključil v »Romarju« pod goroc:

»Šla je duša, tiha in pobita, kot gre zalost čez polnočni kraj, ki ne upa na jutranjo zarjo; šla je, videla je le Kalvarjo in čutila, kak na križ pribita i jeri per ne more več nazaj...«

V »Epilogu« je komaj naznačena pot, ki se je za pesnika šele pričeljala: pot k pre- rojenemu človeku, ki ga je nekot zvrtilnica ekstaza smrti. Človek je ugasnil sredi svoje pesmi, kakor da si je v »Romarju« sam na- povedal usodo... Posem, ki je ostala, je tako srčna, da ji čas ne bo mogel blizu, če- prav se ponekod šele oglašja plaho in boječe in se še boji lastnega zvoka.

Kosovelova zbirka bo ostala pri nas kot izraz dragocnega življenja, ki je, prerahlo, hotelo započeti borbo z groso sodobnosti.

Nežni dah Crepe de Chine.

Razvajeni ženi pripada predpravica, da popustimo i njenim malim željam in muham, pred vsem tedaj, ko to prispeva k njeni u- nosti in osebnosti in kupljivosti. Zan o torej ni nedovoljen samoljubje, če hrepeni po perilu najboljše kakovosti. Nežni dah ki ga ima Crepe de Chine, in srčno veselje, ki ga ono pripravi ženi, sta dostna iškodnina za njegovo višjo ceno. Ta na niti ni, da bi morala odločevati pri nabavi najfinejšeg perila, ker »vsi prava« višost takih nežnih tkanin le od njih obzanka. Prane v Luz-peni hraniijo te njih prvotno gibčnost in njim lasten čar, ker se v njegovi peni, ki prodre med vsa vlakna, ne pokvari niti najbolj nežna tkanina.

Zato perite brez skrbi vaše svileno perilo v Luxu, zakaj to sredstvo, ki je brez primere, vam je porok za največji uspeh i največji udobnosti.

LUX roke popolnoma neškodljiv.

mašo simfonično produkcijo. Toda zanima- nje za njo vendar raste iz dneva v dan.

Najvišje pozornosti sta bila vredna opera- na peva ga. Lovšetova in g. Betetto, ki sta bila oba izvrstno glasovno razpoložena ter sta podala svoje pesmi izredno lepo in iskro- no občuteno. Spremljal ju je na klavirju operni kapelnik g. Balatka. V sled neskončnega aplava je moral g. Betetto dodati kar tri pesmi. O recitacijah g. Levarja ne smem so- diti jaz, da pa je položil v nje vse svoje ve- liko znanje, ves svoj močni dramatični ta- lent, to sem čutil tudi jaz, kakor vsakot. Program večera je bil res predolg, publika je v resnici komaj čakala konca, vendar se je normalno in dostojno, če tudi nekako hlastno, kakor je to pri nas že običaj, raz- šla.

Gledališki pregled

V Londonu se je začelo gostovanje nem- ške opere v Covent-Garden dne 3. t. m. Peli so R. Straussovo opero »Kavalir z rožic« z L. Lehmannovo, R. Mayrom in dr. v večjih vlo- gah.

V Parizu bodo junija začeli s proslavami 100letnice romantike. Comédie francaise bo uprizorila drame avtorjev: V. Hugo, de Mus- set, Vigny in Mérimée. Na koncertih bodo proizvajali dela Berlioz'a, in otvorjena bo »litterarno-romantična« razstava, zajedno z razstavo slik Delacroix'a, Gross'a in Gériceault'a.

V Parizu se je 3. t. m. začelo gostovanje dunajske operete v gledališču Champs-Elysées. Peli so »Terezino«. Odlučna publika, med ka- tero je bil tudi Paul Clémenceau, je privedila O. Straussu pristržne ovacije.

Igor Stravinski je zložil novo opero »Oidipus«, čije besedilo je sestavljeno po So- foklejevem. Premiera bo v Parizu.

V Zürichu je imela 4. t. m. v univer- zitetni avli Tatjana Tolstojeva predavanje o temi »Intimni Tolstoj«.

V Berlinu zidajo na Leninovem trgu novo gledališče, ki ga vzame M. Reinhardt v zakup.

H. R. Lenormandovi »Strahopetec«, ki so v Parizu propadli, so imeli pravkar v Ber- lino lep uspeh. Igra obravnava vojno špijo- našo, sirahopetstvo za fronto in je odlično pacifiistična.

V Moskvi namerava »Sovjetski kino« (Sovkino) na Vorobjevih gorah ustvariti ruski Hollywood. Razpisane so nagrade za arhitektonske načrte.

V Rimu je imela v »Teatro Argentina« nova Pirandellova komedija »Priateljica soproge« prav lep uspeh.

D' Annunzio piše za slavno igralko Ido Rubinstein misterij »Mistère glorieux«.

V Pragi je bil 5. t. m. prvi slavnostni koncert za proslavo 50letnice Češke Filhar- monije. Privedili jih bodo pod protektoratom predsednika Masaryka še tri, dirigiral pa bo V. Talich.

Dunajsko državno gledališče igra Fr. Wer- llovo dramatično legendo »Pavel med židi«; Volkstheater Evreinovo štiridejansko »Ko- medijo sreče«; Akademie-Th. angleško ko- medijo iSovražnik žensk« (Ben Leoy); državno nanovo naštudirano opero »Samson in Dalila« ter »Boris Godunovac« in »Mar- garetoc« s Šaljaptomom k. k.; Raimund-Th. poje 600tiš opereto »Orlov«, ki jo igrajo na de- vetih dunajskih odrih: M. Reinhardt igra na Josefstadtkem gledališču Tristan Bernardovo komedijo »Zvesti tovariš« in Langerjevo »Periferijo«; v Akademie-Th. so učenci prof. Schulbaura uprizorili enodejansko: »Lügen- brücker« (Auerheimer). »Prav nalasček« (Baumberg) in »Bela pahljača« (Hofmanns- thal). Med gojenci drz. akademije sta nastopi- li v teh igrah tudi Slovenki Oberreignerjeva in Slavčeva.

F. Šaljapin dobiva za vsak večer pri se- danjem gostovanju na državni operi na Dunaju po 3000 dolarjev. Najvišji honorar, ki ga je po vojni izplačala gostom ta opera, je bil 1000 dolarjev za večer. — Poročali smo, da ob olomuška češka drama gostovala v dunaj- skem »Carl-Theatru«, in sicer je hotela upri- zarjati Fr. Langerjevo komedijo »Grandhotel Nevada«. Avstrijske oblasti pa so gosto- vanje prepovedale, ker so mu nasprotovale vse dunajske gledališke zveze in korporacije. To so se postavili v tej dobi internacijo-

nalizacije gostovanj ti dunajski internacional- nalni kolegi!

V Bernu se je končala gledališka sezona z deficitom 60 tisoč frankov. — Ameriški bankirji in mecenji bodo zbrali 1 milijon dolarjev in sezidali v Stratfordu Shakespearjevo »Spominsko gledališče«. — V Pragi go- stuje laška operna stagione. Listi pravijo, da njen »Rigoletto« stoji na nižjem nivoju kot povprečna praška repertoarna tedenska predstava.

10. t. m. so se otvorile na otoku Delfi slavnostne igre v navzočnosti drž. predstavn-ikov, diplomatov in tujih zastopnikov. Pred predstavo je govoril prof. Dörpfeld o pomenu delfskega orakla. Pred 5000 gledalci so igrali pod vodstvom pesnika Sikelianosa Eshilovega »Osvojenega Prometeja«. Posebno pozornost so vzbujali plesi, zbor ocean-oid, ki ga je predstavljalo 40 deklic antična muzika, maske in koturni. Odslej se bodo v Delfih in Atenah klasične uprizoritve vsako leto ponavljale in to v antičnem slogu.

Zagrebske dramske novitete bodo: Klabundova pravljina igra »Kreidekreise«, L. Verneuilova komedija »Kuzina iz Varšave«, Langerjeva »Periferija« s Podgorsko in Pa- vičem v naslovnih vlogah ter nanovo upri- zorjeni »Hamlet«.

V Novem Sadu sta 11. t. m. gostovala Jos. Križaj inTrauttner-Križarjeva. V Ptupju je imel Molierjev »Skopuhe« v režiji V. Bratine prav lep uspeh.

Prihodnja dramska premiera v Ljublja- ni bo Shakespearjeva komedija »Mnogo hrpa- pa za nič« (v prevodu O. Zupančiča in v re- žiji O. Sesta) najbrž že ta teden. Fr. L.

Gostovanje Reinhardtove ansamble. 26. t. m. bo gostovala v mariborskem gleda- lišču slovitca gledališka družba Reinhardt-ovih disidentov s komedijo »Ingeborg« od Göt- tza. Ker so Reinhardtovi znižali svoje hone- rarne zahteve, je gledališka uprava nastavila nižje cene, in sicer: lože po 150, 125, 100 Din, parterni sedeži po 125, 100, 80 Din, balkon- ski po 125, 80, 50, 30 Din, galerijski 40, 20, 15 Din, stojšča po 10 Din. Za enkrat je do- ločeno samo enkratno gostovanje, če pa se bo javilo dovolj reflektantov, ni izključeno, da bosta dve predstavi. Zato prosimo cenje- no občinstvo, da se prijavi takoj, a najdlje do točka, 17. maja, pri dnevnih gledališki bla- gajni in rezervira vstopnice.

Pevski nastop ljubljanske mladine. Da- nes v soboto, 14. popoldne ob 16. je v unio-nski dvorani mladinski koncert, kojega spre- red izvajajo učence dveh ljubljanskih osnov- nih in i dekliške šole. Bogat spored tvorijo a capella dekliški zbori, po večini slovenske narodne in umetne pesmi. Nastop vodita gđni učiteljici Svetek in Umberger. Sodelu- jeta pa gđni. Verbičeva in Vogelnikova. — Predprodaja vstopnic v Matični knjigarno in od 3. ure dalje pred koncertno dvorano.

Dr. Albin Vilhar: Srbsko-hrvatsko- slovenski slovar. 1927. Založila Jugoslovan- ska knjigarna v Ljubljani. Cena v platno ve- zan 60 Din. Vilharjev srbohrvatski slovar je bil za nas Slovence ziva potreba. Marsiko le je popraščalo po praktičnem, ročnem in ob- enem zanesljivo znanstvenem slovarčku. Se- daj je ta občutna vrzel zamašena in vsakdo bo inel priliko se posluževati tega res najno- potrebnega slovarčka. Slovarček prinaša 40 tisoč besed in izrazov na 328 straneh, je to- rej izredno bogat na besednem zakladu in se oziira na ijevskavo in evkavsko narčje. One besede, ki so enake v slovenski in srbohr- vaščini, so snop izpuščene, ravno tako take besede, katerih razlika je nebitvena jevsk- ske besede oziroma zlogi so dani v oklepaje; vr(i)jeme itd. Sestavljenke išče pod besedo brez predloga. Vzemimo besedo »stoc«, pod to samo iztočnico najleže »stobar, stobovje, stocijati se, stočan, stočur, stočarstvo, stoče, stog, stojšača, stojak itd. itd. se 35 besed po- leg že navedenih! To je naravnost razkošna običaja obdelanega materijala. Oblika je zelo praktična 17x11 cm. torej skoraj žepna, oprema elegantna, celo platno, tisk jasen in pregleden, papir prvovrsten in trpežen. Za vse te našteje vrline je cena uprav mini- malna. Ta slovarček bo izvrstno služil učil- telju, učencem, obrtniku, uradniku, kmetu, skratka prav vsakomur.

Miran Jarc:
Pesmi Srečka Kosovela
(Založil Odbor za izdajo pesmi S. Kosovela. Ljubljana 1927. Oprema: slikar g. A. Kos. Tiskarna: A. Slatnar v Kajmniku. Cena 20 dinarjev.)

»V moji besedi je trpljenje, za katero ne boste nikoli zvedeli. v njej je bolest, katere ne morete spoznati. Moja bolečina je po- nosna in molčeca in bolj nego ljudje jo raz- umno bori na gmajni in brinjivi grmi za skalami.«

Zalost se razodeva iz te lirike, tista za- lost, ki jo je v slovenski besedi izoblikoval že Aleksandrov in ki nas prevzame kakor spomen iz davnine v to jelekno sedanjost, v kateri so še strune bolj podobne omrežju pregraje kakor glasbila.

»Prišel je pevec v daljno tujino, ko je zatočenost bodisi v misel, bodisi v osredot- točenost, bodisi v stoično brezžutnost oživil pokrajino srca. Srce je kriknilo v svet svet, ranjeno, ponižano in razžaljeno proseč živ- ljenja kot mu gre po krogli postavi. Čudno omotična je pesem romarja, zročega zvez- de, ki »se sipljejo v črno brezcestje...«, prošlost, ki še ni poznala Meduzinega obra- za dvajsetega veka, ihti v večer zapadne Evrope.

Ti nisi, ki boš svet zavzel in tiho vtornil v eno s časom. razpokan bodiš s hrpenel. razžagan, boleč s lripavim glasom. Zamo srce je sprežgledalo v to široko ti- ločero obrazno življenje in samno usodno

Dnevne vesti.

Ljubljani, dne 14. maja 1927.

Jubilejna nagrada „Slovenskega Naroda“

Prihodni teden pošljemo v svet izvod «Slovenskega Naroda», označen z žigom in dvema podpisoma. Ta izvod bo imel čarobno moč. Kdor ga dobi in prinese v uredništvo, mu bo takoj izplačana

majska jubilejna nagrada v znesku 1000 Din

kot popotnica za letoviše ali prispevek za novo obleko, ki jo spomlad vsakdo potrebuje. Išcite torej srečo, spni prav izvod «Slovenskega Naroda», spravljajte vse številke, ker ne veste ne ure ne dneva, ki vam prinese tisočak!

— VSE CENJENE NAROČNIKE, ki še niso obnovili naročnino za mesec maj, vlnjudno naprosmo, da isto čimprej obnove, ker se bo sicer zamudnikom v četrtek 19. maja pošiljanje lista ustavilo. — Uprava «Slovenskega Naroda»

— Češkoslovaško odlikovanje sokolskih prvoboriteljev. Prezident češkoslovaške republike je odlikoval z redom Belega leva za VIII. vsesokolski zlet zasluzne delavce in sicer gg.: Janko Bleiweis - Trsteniškega, magistratnega nadsvetnika, vodje delegacije mesta Ljubljane. Miroslava Ambróziča, bivšega vodjo Sokolskega Saveza, Dr. Viktorja Murnika, načelnika JSS, Dr. Rika Fuchsa, tajnika JSS, Nino Trdinov, bivšo načelnico JSS. Oddaja odlikovanj se bode vršila na sokolskih tleh v spozoruznem s starešinstvom JSS v ponedeljek 16. t. m. ob 8. uri zvečer. Ob tej priliki bodo izročene tudi diplome slavnostnega odbora VIII. vsesokolskega zleta gg.: Josipu Turku, veleposelniku, Ljubljana; dr. Mišutinu Zarniku, magistratnemu direktorju, Ljubljana; Janku Bleiweisu - Trsteniškemu, magistratnemu nadsvetniku, Ljubljana; Božidarju Borkotu, redaktorju, Ljubljana; Rastu Pustoslemškju, direktorju »Jutra«, Ljubljana; dr. Avgustinu Reismanju, advokatu, Maribor, in dr. Ivo Lahu, profesorju, Ljubljana.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je vpisan upravnik vojaške bolnice v Mariboru dr. Dragoljub Melentijevič. Iz imenika zdravnikov je zbrisan na lastno prošnjo zobozdravnik v Mariboru dr. Konstantin Ambrinos. Okrožni direktor v zdravstvenem okrožju Fari pri Kostelju dr. Gregor Fedran je podal ostavko na svojo službo. — Iz carinske službe. Tajnik v glavni carinski direkciji Sima Perović je imenovan za carinskega posrednika v Dravogradu.

— Volitve v spilitko Trgovsko zbornico. Z odobrenjem trgovinskega ministrstva so razpisane za začetek junija volitve v Trgovsko-obrtno zbornico v Splitu. Poseben poslanec trgovinskega ministrstva bo vodil kontrolo pri volitvah.

— Poset češkoslovaških šumarjev. Začetkom junija prispeje v Jugoslavijo 30 čeških študentov in profesorjev šumarske fakultete pod vodstvom prof. Opletala. Gostje ostanejo v naši državi mesec dni in si ogledajo vse važnejše šumarske ustanove.

— Čehoslovaki v naši državi. V Jugoslaviji biva 138.000 Čehoslovakov, v Srbiji jih je 5000, v Bosni in Hercegovini 10.000, na Hrvatskem in v Slavoniji 60.000, v Sloveniji 3000, v Banatu 18.000, v Bački 42.000, v Dalmaciji 70, v Črni gori pa 100. Na Kosovem polju biva nekaj slovaških rodbin, ki so se preselile tja med svetovno vojno iz Bolgarie.

— Napredek gorenjskega letovišča. Iz Kranjske gore nam pišejo: Turški promet je od leta do leta živalnejši. Vse kaže, da bomo imeli letos še več letoviščarjev ko lanskoleto. Kljub temu, da se zidata dve hiši, ena nalašč za tuje, bo bržkone vendar trda za stanovanja, zlasti v sredni sezoni. Dandaj imamo obilo dobre pitne vode, vendar je marsikateri razvojen meščan pogrešal vodovod v hiši. No, tem razvajanem bo v bodoče jako ustrezno v hotelu Slavec, ki bo v kratkem imel vodovod v hiši. Zeteli je, da bi našel med nami veliko posemovalceve. Električna razsvetljava in vodovod v sobah služi vseakovo v obli meri za povzdigo tujskega prometa. — Naši sejni so jako padli, kar ne prihajajo več k nam Trentarji in Korošci, zato imamo pa tem večje dohodek iz turistov, in letoviščarskega prometa. — Tukajšnja pošta je z dnem 31. marca t. l. podražavljena. — Sadno drevje in polje kaže prilično dobro. Slana ni naredila toliko škode, fižol pa je trpel.

— Živalske kužne bolezni v ljubljanski oblasti. Zadnje dni so se živalske kužne bolezni v ljubljanski oblasti precej razširile. V času od 2. do 8. maja je bilo 39 slučajev svinske kuge, 3 konjskih garj in 3 vinskih rdečice.

— Pregled carinskih oddelkov. Generalna direkcija carin je poslala inspektorje, ki bodo pregledali poslovanje vseh carinskih oddelkov. Namen pregleda je ugotoviti, kateri oddelki bi se mogli opustiti.

— Anton Sircelj. Danes zjutraj je nagloma umrl v starosti 63 let g. Anton Sircelj, revident državne zbornice v pokojju, dolgoletni podpredsednik občestva in častni član SK Ilirije. Zadega ga je kap. Pokojni je bil eden onih redkih starih spoknih idealistov, čigar stremjenje je bilo dvigniti slovenski sport na primerno višino. Z njegovo smrtjo zadane vse slovenski sport težak udarec, v vrstah SK Ilirije pa je nastala gluboka vrzel, ki je ne bo tako lahko zapolniti. Pokojni je bil oče znanih sport-

nikov. Bodi mu ohranjen časten spomin, preostalim naše sožalje!

— Naši rojaki v Ameriki. V bližnji naselbini Kenoshe je dne 16. aprila umrla Letrenja Kramar. Pokojna je bila stara 56 let, doma iz farc Rob. — V kraju Ely, Minnesotta, je umrl rojak Janez Guža. Pokojni je bil star 60 let in doma iz Ribnice na Dolenškem. V Ameriki je bival skoraj 30 let. — V kraju Forest City je 20. aprila preminul Anton Zeleznikar v starosti 58 let. Doma je bil s Krke. — Nenavadno tragična je usoda rodbine Prejk iz kraja Little Falls. Nedavno je električni tok ubil 22letnega Frana Prejka. Pet dni kasneje je umrla njegova sestra, kmalu nato pa njen oče. Tragična usoda Prejkovih je vzbudila v tamošnjih okolici splošno sočutje. V istem kraju so umrli: Anton Verbič, Janez Jerina. Ana Morovšek in Amalijo Dobnik.

— Nekaj v razočaranje slovenskih filatelstov. Štajerski Slovenec filatelst nam piše: Papirnice v Sloveniji so prejete zadnje dni iz Beograda ponudbo za nakup starih spremnic. Tu gre prav gotovo za spremnice, ki se že dve ali tri leta nabirajo pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani. Povsem jasno in umevno je, da bi papirnice papir dosti slabše plačale kakor pa filatelisti, katerim gre za znanke, nikakor pa ne za spremnice kot take. Papirnice pričajejo pisarniški škartni papir po 1 Din kg, filatelistom na javni dražbi prodane spremnice bi pa vrgle desetkrat toliko. Predaja spremnic papirnicam bi bila v znatno škodo državi. Zato naj merodajni činitelji, ako je še čas, prodajo spremnic papirnicam na vsak način preprečijo ter omogočijo njih nakup filatelistom.

— Tatvine na železnici. Pred dnevi so neznanji vlomilci vdrli v tovorni vagon, kjer se je nahajala večja pošiljava tobaka. V vagon so vdrli najbrže med voznijo od Ljubljane do Zaloga, ali pa na postaji v Zalogu. Odneli so velik zabož zetskega tobaka v vrednosti 16.000 Din. Tatvino so opazili na postaji v Lazah, ko so pregledovali pri vozovih plazbe ter so opazili, da je bila pri onem vozu plomba odtržana. Kam so spravili vlomilci tako množico tobaka, še niso mogli dognati. Stroge poizvedbe se vrše tudi glede velike tatvine manufakturnega blaga, ki je bila izvršena med postajama Dobova in Zaprešičem na zagrebški progi. Tatovi so odnesli štiri bale manufakturnega blaga v skupni vrednosti 21.027 Din. Tatovi so izginili brez sledu in so blago deloma poprodali, dve bali pa so organi železniške policie izsledili in policija na svetu.

— Newyorška policija prosj osišeško policijo za pomoč v Detroitu v Severni Ameriki je bil nedavno umorjen neki človek. Policija je na obleki mrtvega našla označilo tvojca krojača Ferdinanda Rückerta. Krojač Rückert pa se je ravno izselil iz Amerike in se vrnil domov v Osišek. Newyorška policija je torej prosila osišeško, naj zasliši krojača Rückerta, ali se more po opisu obleke in mrtvega spominjati svojega naročnika. Rückert se ni mogel spomniti, ker opis trupla in obleke ni toliko jasen, da bi se po njem lahko presodilo, na koga se nanaša. Zanimiv primer, kako spretno dandanes deluje policija na svetu, da ugotovi vse možne sledove.

— Opozorjamo na današnji oglas dr. V. Stacul, specialis tza otroške bolezni.

— Opozorjamo na oglas kluba »Triglav« v inseratnem delu.

— Kdor bi rad ostal svež in zdrav, naj zauzije vsak teden enkrat do dvakrat pred zajtrkom kupico prirodne grenčice »Franz-Josef«. Uradna poročila iz volnih bolnic svedočijo, da so vodo Franz-Josef radi uživali tudi težko bolni, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo.

IIO — zobna pasta najboljša! Iz Ljubljane

—lj Vetiki župan g. dr. Vodopivec v torek dne 17. t. m. radi službene odsotnosti ne bo sprejemal strank.

—lj Vesta o ozromni dedščini g. Vladimira Mustafina nerisnična. Danes dopoldne se je zglasil v našem uredništvu ruski emigrant, bivši general in gubernator g. Vladimir Mustafin in nas naprosil ugotoviti, da veste o ogromnem premoženju, ki mu ga je baje zapustil v oporoki v Švici umrli brat, ne odgovarja resnično. Škoda, poretke vsi oni, ki poznajo simpatičnega, dobrodušnega g. Mustafina, kajti milijonska dedščina bi bila dobrodošla njemu in tudi siromanskim ruskim emigrantom, katerim bi dedič gotovo iz srca rad pomagal, da se je bajka o milijonih uresničila.

—lj Kje se bodo letos ljubljancani kopali? Iz krogov občinstva smo prejeli: Sicer še ni nastopila prava kopalna sezona, vendar pa postaja aktualno vprašanje, kje se bodo letos ljubljancani kopali. Pred štiriin leti na hitro roko zgrajeno kopalnišče na Ljubljani je lanska letenska povodenj zelo poškodovala ter odnesla otroški bazen. Mnogi ugibljejo, da bi se napravilo moderno kopalnišče na Savi. Toda to vprašanje se ne gane z načelne točke. Sedaj iščejo komisije strokovnjakov kraj, kjer naj bi savsko kopalnišče zgradili. Mnogo razlogov govori za Medno, a tudi mnogo razlogov je proti, kajti to kopalnišče bi bilo za ljubljancane predrago in bi se mogli tja voziti samo oni, ki lahko plačajo železnico, odnosno oni, ki imajo vozne oiašave. Merodajna gospoda na magistratu se za letos sklenila, da se popravijo kopalnišče na Ljubljani, kamor pa bo gotovo zahajalo prav malo kopalcev, in da se otvori kopalnišče v Kozeljji. To zadnje bo pri rokah prebivalcem na juzzapadnem delu mesta. Drugi pa bodo pač hodili, kakor druga leta, na prosta kopalnišča na Savi med Tomačevim in Črnuskim mostom in še drugod ob Savi. Kopalnišče na Ljubljani je bilo zadnji dve

leti po statističnih podatkih prav slabo obiskano in je pač obsojeno na životarenje.

—lj Naval v ljubljansko bolnico. Do 15. t. m. je ljubljanska javna bolnica sprejela nad 5300 bolnikov v oskrbo. Naval v bolnico pa je dnevno tako veliki, da morajo mnoge bolnike odklanjati radi pomanjkanja prostorov, odnosno postelj. Ljubljanska oblast, ki prevzame bolnico, v svojo obliko, bo pač morala skrbeti, da se javna bolnica primerno razširi. Gotovi oddelki se bodo morali prenesti na drug primernejši kraj, ker je celokupni kompleks premajhen za gradnjo novih paviljonov.

—lj Letalo nad Ljubljano. Danes okrog 1. popoldne je pliuo nad Ljubljano proti štajerski strani veliko zelenkasto dvokrilo letalo v višini kakih 1000 metrov. Brnenje motorja je vzbudilo zanimanje vseh ljubljancanov, ko je vendar zadnje čase letalstvo dnevni pogovor našega mesta.

—lj Himen. Jutri se poroči v stolnici g. Drago Kocmur, strojni stavec «Slov. Narodca», z gdnico. Mici Bastardovo, Mlademu paru želimo obilo sreče!

—lj Tržne cene v Ljubljani. Od 1. maja dalje se tržne cene v Ljubljani v splošnem niso spremenile. Cene krompirja še vedno padajo. Danes so kmetje ponudili krompir po 1,25 Din kg na debelo in celo po 1 Din kilogram. Cene črešnjakov padajo in so bile danes že sortirane po 24 Din kg, slabše vrste pa celo že po 12 Din. Prihodnje dni je pričakovati še domače črešnje.

—lj Zaščita redkih planinskih cvetic in rastlin. Ljubljansko tržno nadzorstvo do zadnjega časa ni postelalo vse pozornosti redkim planinskim rastlinam in cveticem, ki so jih prinašali iz gorenjskih krajev na prodaj v Ljubljano. Zadnje dneve je v tem oziru tržno nadzorstvo vendarle nekaj ukrenilo in preprečilo prodajo raznih vrst daphne, zlasti daphne cneorum. Na trg dalje prinašajo ogromne množine šmarnc. Umestno bi bilo, da bi se tudi te cvetlice primerno zaščitile.

—lj Vreme. Včeraj popoldne je deževalo. Na Gorenjskem je po planinah nizko zapanel sneg. Snoči ob 21. je kazal barometer 763,6, termometer + 6,4° C, danes ob 7. zjutraj barometer 766, termometer + 3,50° C, opoldne barometer 764, termometer + 14° C. Zjutraj megleno, dopoldne jasno.

—lj Izlet Sokola I. se vrši v nedeljo 15. t. m. v civilni obleki. Zbirališče ob pol 2. ob velesojemskem prostoru na Celovški cesti. Smer: Podutek - Bokavce (2 uri). Koncentracijska točka skupne izletarice, ki greo naravnost iz Ljubljane na Bokavce (s Tabora pod vodstvom brata Vrečarja ob pol 2. s proviantom - cesta Vič) je južno od Bokavcev v bližnji ceste, ki vodi profi Dobrovi. Pridite vsi v lepo pomladansko naravo!

—lj Društvo »Soča« priredi danes v soboto 14. maja 1927 točno ob pol 9. zvečer v restavraciji ljubljanski dvor na čast svojemu predsedniku dr. Dinku Pucju ob priki njegovega odlikovanja z vitezkim križcem francoske častne legije družabni večer. Vabljeni vsi Sočanci, predavatelji in prijatelji.

—lj Gojenke gospodinjske šole »Mladika« so darovale združenim ženskim društvom v proslavo Materinskega dne nekaj pečiva, ki se bo prodajalo jutri v nedeljo v lični stojnici pri morebitnem promenalnem koncertu v Zvezdi ali pa na promenadi v Tivoli.

—lj V samooviro točne pisemske dostave. Pod tem naslovom smo prejeli: Gro navade imajo ljudje, ki ustajajo po cestah pismonošne in hočejo imeti od njih svojo pošto. Pismonoša mora pisma itd., ki jih v hipu nima pri rokah, v svežnju šele poskati, kar povzroči zamudo dostave po hišah. Če bi imeli ti ljudje količjak obzirnosti do ostalih adresatov, kakor tudi do poštnega uslužbenca, bi se dostava korespondence znatno pospešila.

—lj Čudeži na dan morja. Ta izredno zanimiv in poučen film, ki uvaja v življenje morskih globin, predvaja ZKD danes in jutri v kinu Matica. V filmu vidimo vodno živalstvo, ogromne pošasti, veličanske sipe, jegulje, korale, biljke, morske zvezde, skratka vse, kar je bilo sicer človeškemu okusu skrito, je fotografiral sloviti potapljač Williamson. Današnja predstava bo ob 14.30, jutrišnje ob 9.30 in 11. uri dopoldne. Cene običajne 2 in 4 Din za sedež.

—lj Karambol. Šofer Alojzij Tratar je včeraj vozil po Miklošičevi cesti z osebnim avtom. Na križišču Pražakove ulice se je ključavničarski pomočnik Jože Janežič zaletel s koleosom v zadnji del avtomobila. Karambol je bil precej hud in je povzročil na avtomobilu večjo škodo. Kolo samo je bilo skoraj popolnoma razbito.

—lj Zopet tatvina koleasa. Včera dopoldne je prišel Jernej Štirn v Okrožni urad za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti ter je v važi pustil svoje kolo, dočim je sam odšel k zdravniku. Ta čas mu je neznan kolearski tat odpeljal iz veže okoli 800 Din vredno kolo znamke »Waffenrad«.

—lj Velika lesena raznega perila, modnih bluz, nogavice, vesena itd. se dobi po priznani nizkih cenah pri Ign. Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

—lj Ljubljanski Sokol opozarja ponovno svojemu članstvu in javnosti na svojo javno telovadbo, katero opravljajo na letnem telovadišču pod Tivolijem v nedeljo dne 22. tm. ob 8. popoldne. Spored obsega povsem nove telovadne točke.

—lj Najboljše, najcenejše čevlje kupite pri A. Gorše, Stari trg 15, Ljubljana.

—lj Kravate, ovratačke, moske in ženske nogavice dobite po solidnih cenah pri Franc Pavlu, Gradlišče 3

* Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

—lj S. K. Slavija vabi vse svoje člane in društvu naklonjeno občinstvo na svojo običajno vsakoletno majsko prireditev, združeno s plesom, ki se vrši 15. maja pri Storu v Vodmatu. Za dobro jedačo in pijačo je vsestransko prebrskljeno.

—lj Drobni policijske kronike. Od večeraj do danes opoldne je bilo aretiranih pet oseb in sicer radi tatvine dve, ena radi nevarne grožnje in druge radi drugih deliktov. Tatvine v večjem slogu so se začele množiti. Prijavljene so danes kar štiri večje tatvine. Prijavljene so dalje trije slučajji telesne poškodbe, odnosno tuje lastnine. Tri klepetave žensčine so prijavljene radi hudega prepira na cesti. 10 voznikov bo imelo siktosti radi cestnopolijskega reda.

Iz Celja

—lj Proslava materinskega dne. Kolo jugoslovenskih sester priredi jutri, v nedeljo, proslavo materinskega dne s sledoim sporedom: Dopoldne ob 11. do 12. ure bo koncert v mestnem parku in cvetlični dan, popoldne pa akademija s primernim sporedom v mestnem gledališču.

—lj Stanovanjsko sodišče razpisuje zopet 3 prostora stanovanja. Prosilci, službenim potom premeščeni uslužbenici, naj sližbenim prijaviijo tekom 8 dni, za katero razpisanih stanovanj se potegujejo.

—lj Borza dela v Celju objavlja vsak teden izkaze o možnosti najti zaposlenje in izkazuje tudi število delavcev raznih strok, ki iščejo zasluška. Te izkaze prebirajo intereseenti, in se hodijo potem pritoževati, da ni dela, če se zanj zanimajo. Treba bo vsekakor spraviti v sklad izkaze z dejanskim stanjem.

—lj Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

—lj Občuten uraz je zavladal zadnje dni tudi pri nas. V petek je pričelo tudi deževati. Mraz v četrtek zjutraj pa je povzročil na kulturah precej škode.

Iz Maribora

—lj Mladi uzmivci. Pred dnevi se političja aretirala tri mivci, včera pa je zopet zaslužila komaj 11-letnega dečka, ki je že del časa izmikal denar v Studijski knjižnici, ne da bi mu prišli na sled. Prijahal je v poznih večernih urah in s podarenim ključem odpiral blagajno, iz katere je jemal manjše zneske. Sele, ko se je v knjižnici skrivil dektektiv, so ga zasačili. Pri zaslišanju je izjavil, da je keršil denar, da je lahko zahajal s svojimi tovarišji v kino. Zagovarjal se bo pred občinskim mladinskim sodiščem.

—lj Ustanovitev mestne zastaviljalnice. Po vzorcu drugih mest namerava tudi mariborska mestna občina ustanoviti mestno zastaviljalnico, ki bo po nizki obrestni meri nudila kratkoročna posojila na zastavljene predmete. Sedaj je v Mariboru samo privatna zastaviljalnica, ki pa zahteva zelo visoke obresti tako, da je potreba mestne zastaviljalnice res nujna. O tem se govori sicer že več let, upmo pa, da bodo sedaj končno vendarle izvedli ta načrt.

—lj Carinik Milošević zopet pred poroto. Že četrčrtič je razpisana porotna razprava proti bivšemu cariniku, odnosno carinskemu posredniku Thimihiru Miloševiću, ki bi se moral zagovarjati radi poneverbe. Trikrat so morali razpravo preložiti, ke se g. Thimihir za pozive sodišča kratkotalo ni znenil. Gospod je namreč uslužben nekje v Beogradu in tam ga oblasti klub ponovni prošnji tukajšnjega sodišča ne morejo najti. Morda se jim bo pa sedaj, ko je že četrtič določena razprava pred poroto, vendarle posrečilo, da ga kje iztaknejo...

—lj Sneg na Pohorju. Ledeni mogoje so se letos vse tri dni krepko držali. Prusilci je nenavaden mraz, ki je povzročil v dolini hudo slano, na Pohorju pa je zapadel nov sneg. Klropni vrh in Velika kepa nudita popolno zimsko sliko. Iz Maribora je pohitelo celo več smučarjev, da izkoristijo še zadnjo priliko, ki se jim nudi pred nastopom poletne vročine.

—lj Duhovniški proces, ki je končal pretekli četrtek z obsodbo urednika »Volksstimma« g. Erzena, tvori še vedno predmet živahnih komentarjev. Kakor se doznava, bo obsojencu priznana custodia honesta. To je prvi slučaj takega čestnega zadora pri mariborskem sodišču. Obsojenec sme prejemati lastno hrano, nositi lastno obleko in si sam izbrati opravilo v zapору. Zoper obsodbo je vložen priliz in se bo proces še zavlekel.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

STANJE NARODNE BANKE dne 8. maja 1927.

Table with columns for Aktiva (Kovinska podlaga, posejla račun za odkup kronskih novčanic, račun začasne razmenjave, državni dolгови, vrednost državnih domen, saldo raznih računov) and Pasiva (Od glavnice izplačano, rezervni fond, novčanice v obtoku, državni račun začasne razmenjave, državne tirjave po raznih računih, razne obveznosti, državne tirjave za zastavljene domene, ažižo za kupovanje zlata). Includes sub-totals for Skupaj 8674,2.

PASIVA: Od glavnice izplačano 300, rezervni fond 9,7, novčanice v obtoku 5449,5 + 15,1, državni račun začasne razmenjave 321,4, državne tirjave po raznih računih 68,2 + 1,3, razne obveznosti 578,8 - 41,1, državne tirjave za zastavljene domene 2138,3, ažižo za kupovanje zlata 83,0. Skupaj 8674,2. Obrestna mera ostane neizpremenjena. Obtok novčanic se zvišal od zadnjega izkaza za 15.100.000 Din.

—lj Komercijalizacija državnih rudnikov. V Beogradu zboruje že tri dni konferenca, ki pripravila uredbu o komercijalizaciji državnih rudnikov na najširši podlagi. Konferenci prisostvujejo zastopniki ministrstva za šume in rudnike, generalne rudarske direkcije in uprave državnih rudnikov.

—lj Carinski dohodki od 20. do 30. aprila so znašali 46.453.302 Din. Od tega odplača na carinarnico v Beogradu 9.622.344, v Zagrebu 12.675.038, v Novem Sadu 8.375.088, v Ljubljani 8.486.672, v Dubrovniku 3.110.524, v Skoplju 1.436.925, v Splitu 2.145.601. Od 1. do 30. aprila so znašali carinski dohodki 141.573.451. V proračunu je bilo določenih 140.716.066.

—lj Hranilne vlozke pri Poštni hranilnici. Z dovoljenjem ministrskega sveta je minister za pošto in telegraf 6 t. m. zvišal najvišjo vložno vsoto za poštnohranilne knjižice od 25.000 na 50.000 Din.

TAVANNES WATCH & CYMA svijetsko poznati švicarski precizion satovi

Priprave za V. pokrajinski zlet JSS in otvoritev sokolskega Tabora

Delo zletnega odbora na Taboru hitro napreduje. Načrt za zlet dobiva od sebe do seje določnejše oblike. Že iz doseženih sklepov in priprav je razvidno, da bo letošnji pokrajinski sokolski zlet v Ljubljani res imponantna prireditev.

Cas za zlet je prav srečno izbran. Telovadni nastop tisočglave sokolske armade na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola in slavnostna otvoritev sokolskega Tabora bo jedro velikih prireditev, ki se bodo vršile tiste dni v Ljubljani. Tik pred zletom — 25. in 26. junija — bo meeting Aerokluba »Naša krila«, ki je objubil zletnemu odboru celo svojce sodelovanje in V. pokrajinskem zletu. Po abstu bo pa otvoritev ljubljanskega velesojna, abstinentski kongres ter razne sportne in druge prireditve. Ljubljana bo zopet vrvela v veselje, slavnostnem razpoloženju. — Te prireditve, zlasti pa V. pokrajinski sokolski zlet, bodo privabile v naše leppe pokrajine tudi mnogo tujcev, katerim naj s svojim nastopom pokažemo, da biva na tej lepi zemlji delaven in plemenit sokolski narod. — Iz Čehoslovaške bo prišlo poleg članov telovadceve še mnogo turistov, ki nameravajo ostati dalje časa naši gostje. Posebno jih mika to naše planine in solčna Dalmacija. — Veliko zanimanje za zlet vladna v Beogradu, v Vojvodini in drugih delih naše države. Napovedujejo ogromen obisk. Naši vzhodni bratje visoko cenijo delo Tabora. Saj so jim znani boji in naporji pri gradnji tega divnega sokolskega gnezda. Zletni odbor bo izdal kot vodiča gostom posebno zletno brošuro. Vsevolja bo spored sokolskih slavnosti in vse važnejše podatke, ki bi utegnili sližiti gostom. Važni bodo inserati trgovin, gostiln in hotelov, ki se jih bodo gostje gotovo pridno posluževali. Inserterje sprejema sokolski zletni odbor na Taboru.

Opozorjamo, da bo zletni odbor izdal v bakrotisku umetniško izdelan album z izbranimi slikami naših najlepših krajev, ki bo lep spomin na sokolske slavnosti.

Zletni lepak s sliko »Sokol budi v narodu speče silce« je v tisku in bo do 15. maja gotov. — Tudi zletni znak, s liko sokolskega Tabora, je že v delu. Znak bo služil kot legitimacija za brezplačno prenočišče in za vstopnico h glavnemu nastopu.

Obe zletiščji: telovadišče ljubljanskega Sokola in telovadišče na Taboru že pripravljajo pod vodstvom bratov inženjerjev za sprejem velikih množic.

Zelezniški prevojnarjevalci in stanovanjski odsek imajo za svoje delo že popolne načrte. Prireditveni odsek je določil za večer 27. junija na sokolskem Taboru slavnostno akademijo s komornim koncertom, na katerem bodo sodelovali najodličnejši glasbeni umetniki.

Pri glavnem nastopu bo sodelovalo tudi vojsstvo s svojimi izbranimi vajami.

Cas hiti. Veliki slavnostni dnevi se bližajo. Takrat bo vzplamtel v vsakem čistem srcu ogenj navdušenja za lepoto svete sokolske misli!

Zbor društvenih prosvetarjev sokolske župe Ljubljana se vrši 15. maja na Taboru ob 9. dopoldne, združen bo z malo informacijsko šolo. Referalni bodo: 1. O idejni vzgoji — br. dr. Vidic. 2. O sokolskem tisku — br. V. Svajgar. 3. O knjižnicah — br. Sax. 4. O sokolskih odrih — br. Mesec. 6. O manjšinskem delu — br. dr. Krejčič. — Zupni prosvetni odbor namerava prirediti v jeseni t. l. prosvetno šolo, ki naj bi obsegala poleg prosvetnih tudi administrativne panoge.

Film o VIII. vsesokolskem zletu v Pragi se predvaja zdaj v Ljubljani v kinu »Ljubljanski dvor«. V petih delih nam prikazuje vso veličastnost vsesokolskega zleta, ki ga je obduoval svet svet. Film zanima ne samo one, ki so se zleta udeležili, marveč še bolj one sokolsko javnost, ki ni imela prilike prisostvovati tej grandiozni sokolski manifestaciji. Film ostane v Ljubljani samo še v nedeljo in ponedeljek. V nedeljo bodo predstave ob 10, 11, in 14, v ponedeljek pa ob 14 in 15. popoldne. Cene sedežev so znažane po 5 Din, 8 Din in 10 Din. — Priporočamo vsakomur, da si ogleda film o VIII. vsesokolskem zletu v Pragi.

V gorečem vlaknu se pripelje jutri v Ljubljano »Kralj srebra« Sprejem točno ob 3., pol 5., 6., pol 8. 9

V gorečem vlaknu se pripelje jutri v Ljubljano »Kralj srebra« Sprejem točno ob 3., pol 5., 6., pol 8. 9. v Elitnem kinu Matica.

Moda

Ljubi maj, krasni maj

...konec zime je tedaj. Tako prvi pesem, a natura obrača letos drugače. Dobili smo ravno sredi maja prav strupen hlad, pa da niti ne povijamo jeremijad o neprestanem deževju. Edini, ki se ni urezal, je bila moda, ki je že pred pomladjo zapovedala: — Brez plašča nikamor!

Posebno oni, ki želijo v miru uživati weekende, ne smejo pozabiti do brega plašča. Prepričujemo se, da ni nič tako varljivega kakor lepo vreme v pomladi. Komaj se malo naužiješ majskih sapic, že te rezko vetrovje prisili, la oblečeš kaj toplega.

Plašč mora biti enostaven, raven,

kako ga predpisuje moda. Vzameš kasha beige-rose, da ustrežeh modri in rožnati naravi. Ali pa izbereš belo volno, sportno krojeno s pasom in opremljeno s k znenim ovratnikom. Sportni plašč ima velike žepa, a je tu di brez njih lahko prav eleganten. — Gospodj za weekend in izlete oblečejo knickerbockerje, katerih barva se harmonično prilagaja ba vi damskih plaščev. K vsemu: pu'over.

Te opremenjen ne more slabo vreme pregnati dobre volje. Naj se smehlja, pihlja ali solzi — pravilna oprema in srečno zbrana družba ne more v maju zgrešiti razvedrila.

Čevljički za poletje

Obutev igra poletni važnejšo vlogo kakor pozimi, ko se v snegu in blatu ničče ne zmeni za to, kakšne čevljičke nosijo dame. Lepo obuta noga pride do prave veljave še le poleti, ko nosijo dame lahke, prozorne obleke. V prejšnjih časih se o damskih čevljičkih ni dalo mnogo govoriti, ker so bili vsi enaki.

Najelegantnejše dame so imele k večjemu tri pare čevljev — promenadne, praznične in plesne. To je bilo vse. Vsi damski čevlji so imeli enako klasično obliko in so bili brez izjeme črna.

Ko so se pojavili čevlji v pestrih barvah, so vzbudili pravo senzacijo. Nositi so jih mogli samo dame, ki se niso zmele za razne zbadljivke in neslane dovtipne na račun njihove ekscentričnosti. Zdaj je vrgla moda na trg toliko pisanih damskih čevljev najrazličnejše oblike, da se njih več ne spoditka, ako vidi damo s čevljički, ki spominjajo po barvi na kameleona. Vsa raznovrstnost in fantazija sedanje mode se odraža v enakih meri na oblekah in na čevljih. Črni damski čevlji so skoraj popolnoma izginili. Nosijo se samo k črnim oblekam, pa tudi pri teh vidimo dame v zelenih ali plavih čevljičkih.

Vsi damski čevljički, razum črnih, morajo biti iz finega ševroja. Zelo moderni so črni čevlji z rmenimi ali sivimi petami. Najbolj so komplicirani promenadni in praznični čevlji, narejeni iz krokodilove, gadjje ali kuščarjeve kože. Često so te kože kombinirane z usnjem. Pri tem je treba paziti, da ne kupimo imitacije dragih kož, ki se često pojavljajo kot pristni izdelki. Elegantna dama

Mnogo je treba za lepoto

Spanske ženske so znane kot ene prvih krasotic in zato ni čuda, da imajo Španci za žensko lepoto tudi poseben recept. Španci so v tem pogledu zelo strogi in zahtevajo od ženske, ki hoče veljati za lepo, mnogo več kakor se zahteva pri drugih narodih. Njihov recept obsega 10 odstavkov po tri točke tako, da je ženska lepota odvisna od 30 činiteljev. Španci pravijo, da mora imeti lepa ženska:

- kožo, zobe in roke bele,
- oči, obrvi in trepalnice črne,
- usta, lica in nohte rdeče,
- telo, lase in roke dolge,
- zobe, ušesa in noge kratke,
- prsi, čelo in kost med očmi široko,
- usta, pas in kolena ozka,
- roke nad komolcem, boke in meča debela,

prste, lase in ustnice tenke, noge, nos in glavo majhno.

To naziranje o ženski lepoti je čisto orientalsko. Španci vidijo samo žensko zunanost, za duševne vrline se pa ne zmenijo. Ako bi se ženska lepota res merila po tem receptu, bi bilo na svetu presneto malo lepotic.

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarstvo, naj naroči le pri tvrdki

Ivan Martinc,

sobni slikar in pisar, LJUBLJANA, Poljska cesta 20

— Konkurenčne solidne cene! —

Gremo na letovišče!

Kam pojedemo in kam nas ne sme izbiti izkušnjavec. — Domača letovišča nam morajo biti najljubša.

Pred odločitvijo.

Vsak letni čas, vsaka sezona ima svoja tipična vprašanja in odgovore, ki se ponavljajo iz leta v leto. Jeseni vprašujemo: Kje ste bili? — Pred Božičem: Kakšne darove boste kupili? — Pred pustom: Ali se pridno vrtite? — Spomladi: Ali je vaša hiša polna nahoda in španske?...

K temu se ponavljajo še razna aktualna vprašanja: Kdaj bodo občinske volitve? — Ali ste že bili v Jakopičevem paviljonu na novi razstavi? — Ali še greste v opero? — Kaj pravite o sedanjih vidi?... S temi vprašanji in dolžnimi odgovori preteče z »da« in »ne« pol leta. Vreme postaja lepo ali grdo, nebo oblačno ali jasno, pomlad je tu, in obiteljski oče ima v lepem kakor godrem vremenu, ob vlažni krizi, kakor ob popolnem zatiski vedno bolj čmeren obraz. Upravičeno! Kajti zdaj je bo padlo najtežje in najdražje vprašanje vsega leta:

— Kam pojedemo na letovišče?

To vprašanje zahteva takojšnji odgovor. Oni zlasti slabi časi, ko je pomanjkanje denarja tvorilo štedljivo čednost, so že minuli. Kakor smo se pred tremi ali štiri leti poteli bili ponosni, da smo lahko nosili obrnjene in predelane obleke, tako smo lahko tudi z jasnim čelom odgovarjali:

— Mi pa letos ostanemo doma v Ljubljani!

Kajti ne ona, on je potreben razvedrila, da bo lahko na jesen odgovarjal na vprašanja:

— Kje ste bili na letovišču?

— Med tema dvema vprašanji namreč leži celo poletje in na letovišče gremo pravzaprav samo zato, da lahko dostojno odgovorimo na vprašanja: Kam pojedemo in kje smo bili.

Kam torej pojedemo?

Nič ne pomaga, o stvari se je vendarle treba resno pogovoriti. Kam torej pojedemo? Odgovor pač pri nas v Sloveniji niti ni težak. Saj je skoraj vsa Slovenija eno samo letovišče. Ljubitelj planin najde na Štajerskem in Gorenjskem nešteto krajev, kjer lahko udobno prebije poletne počitnice. Zelena Pohorje s svojimi gostimi gozdovi, lepimi jezeri in številnimi potoki, a poleg tega krasnimi razgledi, je kakor ustvarjeno za telesni in duševni počitek. In Savinjska dolina z bohotnim hmeljem, pa njene planine! Kako bogastvo naravnih lepot in razkošnih koticov, kjer se odpočije oko in srce...

— Toda meni ni toliko za te naravne krasote, ki jih itak lahko tudi z doma gledam! bo pristavila ta ali ona na to navdušeno hvaleisanje naših krajev.

— Potrebna sem odpočitka, razvedrila in leženta!

— Tudi za to je poskrbljeno, dušica! lahko na tak odgovor odvrne skrbni soprog. — Saj imamo domača zdravilišča, ki slove danes malone že po vsem svetu. Nespodobno jih je več naštevati. Rogaska Slatina, ki slovi po svoji zdravilni vodi, po svoji lepi okolici in po svojih udobnih hotelih, ne potrebuje nikake reklame več. Tudi Dobrna, Laško, Rimske Toplice, Stajana — Radenci itd. ti nudijo vse, kar si želiš.

Toda odkar smo se navadili, da so se časi še bolj poslabšali, si hočemo poleti zopet privoščiti letovišče. Pri štedenju z obilno itak ni videti drugega kakor tujko na laktu. In ves obrat k boljšemu obstoja pravzaprav v tem, da ne nosimo več obrnjenih oblek. Zopet se oblačimo v pristni koverkoti: iz Brna in nosimo pristne angleške čevlje iz Tržiča. Tako lepo in dostojno oblečeni ljudje pa seveda potrebujejo poletnega razvedrila, kajti obleka ne dela samo človeka, temveč tudi letovišče. Razum tega se je gospa soproga že opremila za poletje tako smešno poci, da se je gospod soprog nehaj smejati. Treba se je odločiti. To se zgodi na lep način pri zajtrku ali pri kosilu. Kakor da bi ti nastavljal smokres na prsi, pade vate vprašanje:

— Ali gremo med planine ali na morje?

— Ampak ljubo dete...

Ako gospod soprog odvrne svoji ženi »ljubo dete«, tedaj ji gotovo ne želi odgovoriti nič ljubkega in nič detinskega. V nadaljnji debati, ko gospod skuša soprogo prepričati, da ne oporeka nedeljskim izletom, mu gospa soproga lepo dokáže, da je pravzaprav vseeno, ali samo z nedeljskim izletom zapravlja visoko svoto ali pa raje preko celih počitnic skromno živita na Bledu, v Rogški Slatini, Kranjski gori ali tam doli kje na jadranskih otokih. Zares prekrasna je naša domovina in ženske jo znajo najbolje plastično opisovati. Ne predočijo ti pred nos samo gozdovja in planinskih lepot, marveč ti tudi na uho zabrlizgajo najnovejše šlagerje jazz — banda. Možu se mračiti pred očmi: mondeno, življenja polno poletje z vsemi svojimi zabavami, s tenisom, plesom, bari in modernimi barbami... V obupu izpregovori njegovo očetovsko srce:

— Ampak za naše otroke bi bilo vendar mnogo bolje, ako bi se podali na kako kmetijo z lastnim gospodinjstvom. Najel bom kmetstvo stanovanje na Gorenjskem... Legitimno nasprotovanje bolše polovice prekine njegov stavke:

— In jaz naj hodim tam zopet nakupovat in naj postajam v kuhinji? Tedaj se raje odrečem poletju. Jaz z vobče ne potrebujem letovišča. Prosim, kar ostanimo v Ljubljani!

Ta opoziv je izrečen s toliko pretjno, da mu gospod soprog nima kaj dostaviti. In končno se vendar zgodi, da gospod soprog preobrne vse žepa, pregleda hranilno knjižico in počitne posojilo, da lahko odpravi svojo boljšo polovico na letovišče.

Kogar pa vleče na morje, na naš Jadran, bodiš da ga hoče še le spoznati, bodiš da se hoče naučiti lužnega solca, ta sploh ne more biti v zadregi, kam bi se obrnil. Saj je vsa naša obala, od Sušaka pa tja doli do Učinja že pripravljena, da sprejme kar najštevilnejše goste. Kdor se lahko že sedaj odtrga z doma, naj jo mahne tja doli v Crikvenico, Split, Dubrovnik, Kotor, kjer imajo že sedaj najlepšo pomlad. Za naše ljudi je celo bolj priporočljivo, da posečajo našo dalmatinsko riviero spomladi ali jeseni, kajti poletno solnce je na našem jugu prav pekoče. Posebno pa bi priporočali onim, ki hočejo ob tej priliki spoznati naše južne kraje, da posejijo Kotor, od koder lahko krenejo po veličastnih serpentinah mimo Lovčena na Cetinje in širok Crne gore. Brezprimerna gostoljubnost tamošnje ljudstva, nekateri uprav moderni hoteli, krasne ceste, veličanstveno mogočni Lovčen s kapelico in sarkofagom vladike Nje-goša, romantično črnohorsko gorovje, ceste, vsekane v živo skalo, zgodovinski kraji, kjer so se odigravali najhujši boji za narodno osvobodjenje, vse to bo vsakega posestnika Črne gore očaralo. Prevzeti te mora ljubene od tega kraškega rodu, ki biva v skalnati domovini epičnega junaštva. Omeniti je še posebej krasno zvezo od Podgorice preko Skadarskega jezera do Virpazarja in od tam z oskornito železnico do Bara z veličastnimi oltjnimi gaj, od koder je prav udoben povratek nazaj na Kotor ali Dubrovnik. Take ture bi še prav posebno priporočali, ker nudijo spoznavanje krajev in ljudi, poleg tega pa nepopisen užitek najprejstnejših izprememb.

Zato pa, ko se vprašujemo, kam pojedemo na letovišče, vzemimo v roke zemljevid naših krajev, naše zemlje in izbiraj ne bo težka.

Sezona v naših letoviščih in kopališčih je že v najlepšem razmahu. Gostje prihajajo že od vseh strani, tako iz domačih krajev

kakor tudi iz daljnega mozemstva, ki vedno bolj cenijo naše podnebje, lepoto naših krajev in prijeten odpočitek v lepi naravi. Saj je menda malo držav na svetu, ki na tako ozkem pasu združujejo vse tri klimo: »severno«, srednjo in tropično.

Kakor vse kaže, letošnja sezona ne bo zaostajala za lansko, ki je bila kljub razmeroma zelo neugodnemu vremenu na vishku. Sedaj je šele predsezona, ki nudi zlasti srednjemu stanu lepo priliko, da si počitke odmora v letoviščih. Ako bo vreme letos kolikaj ugodno, je pričakovati v vseh naših letoviščih, zdraviliščih in kopališčih velik naval. Naši podjetniki pa se tudi prizadevajo, da tujcem v vsakem pogledu ustrezajo; marsikak nedostatek, ki smo ga še lansko leto grajali, je že odstranjen.

Kam pa ne pojedemo?

Kam ne pojedemo? Čudno vprašanje! A pri nas vendar potrebno. Se o velikonočnih praznikih se je pokazalo, da si gotovi krogi še vedno domišljajo, da je drugod vse boljše, vse lepše kakor na domačih tleh. Zlasti italijanska kopališča, ki pa jih je bilo reklama kakor vse drugo, so za nekatere kljub brezprimerno izsiljavnemu postopanju Italije tako napram našim ljudem, ki prihajajo tja, kakor tudi napram našim rojakom pod njihovim jarmom, še vedno privlačna. Ne smemo pozabiti, da širijo Italijani o naših letoviščih in kopališčih najgorostnejše laži, samo da bi tuje odvrgli od poseta in jih privabili k sebi. V ostalem pa govore že številke dovolj jasno. Lira je danes precej visoka in stane najnavadnejša penzija v kakem zakonitem italijanskem kopališču več kakor pri nas v prvovrstnem hotelu najodličnejšega kopališča. Danes zahajati v italijanska kopališča, znači naravnost materialni samomor. Kogar pa že za vsako ceno vleče preko meje, naj gre v mnogo udobnejša in lepša francoska kopališča, kjer bo izhajal mnogo silajeje kakor kleriki v Italiji. Zato pa, ko sklepamo o tem, kam pojedemo, veljaj načelo: V Italijo ne!

...najboljša, najtrpežnejša, zato najcenejša.

Veseli koticček

«Srečen» oče.

Kam tako naglo?

— Pravkar sem sprejel brzojavko, da sem postal oče.

— In kako gre gospej soprogi?

— Pst, ona o tem ne sme nič vedeti...

Idealisti.

— Stari Izak je posetil svojega prijatelja Jakoba.

— Pomislite, gospod Jakob, moj sin je strašno zaljubljen v vašo Rebeko.

— Ni mogoče!

— Kaj, ni mogoče? Ali morda ni res, da ste večkratni milijonar?

Najlepši spomin.

— Ali se še spominjate, ko ste nekoč zaprosili za mojo roko, pa sem vas odbila?

— Oh, da milostiva, in verujte mi, to so moji najlepši spomini...

Ljubezen.

— Ivan, jaz te ljubim, se je dobričala mlada Milena svojemu možičku.

— Ali me tudi ti ljubiš?

— Da, tebe tudi, se je odrezal možiček po kratkem premišljevanju...

Obiteljski dogodek.

— Kaj pa si ti tako opraskan po obrazu?

— E, veš, imeli smo obiteljski dogodek.

— Pa od tega? Ni mogoče!

— Res, res, veš, žena me je prese-netila z brhko deklico...

Maurice Decobra:

Avantura na Rivijeri

V enem velikih hotelov na zapadni obali sem doživel zadnjič nekaj nenavadnega. V hotelu, ki leži med Dinar-dom in Dieppom, se radi ustavljajo tujci in tudi predrag ni. Tam sem sedel nekega dne na terasi, srkal čajico cherry-cobblerja in premišljal o misteriju tega sveta. Iz globokega premišljevanja me je nenadoma predramil nežen glasek:

— Oprostite, da vas motim... Obrnil sem se. Lepa, mlada ženska, zavita v slonokoščeno bel ogrtač, me je gledala s svojimi azurno-modrimi očmi napol vprašujoč, napol v zadregi:

— Vem, da je nedostojno, da se vam kot neznanca bližam... Toda so mi mi primeri, ko človek ne sme gledati na etiketo. Stori mi bi veliko uslugo... Ali smem računati na vas?

— Prosim, milostiva, z največjim veseljem. Ali ste imeli morda smolo pri bacaratu?

— Oh, ne, ne gre za to. Kratkoma vam hočem razložiti svoje želje. Lovčena žena sem in skoraj popolnoma ruinirana. Tukaj v hotelu izdajam svoj zadnji denar, v pričakovanju, da najdem kakega bogatina, ki bi mi pomagal iz zadrege.

Kakor vidite, je moj primer povsem banalen. Toda dozdeva se mi, da sem odkrila pripravnega moža. To je neki Američan, nabit z dolarji. Že osem dni mi diskretno dvori. Silno pa se bojim, da bi me smatral za lahkoživo kokoto, ki preži v zasedi in jedva čaka, da ko-ga ujame v svoje mreže. Saj me razumete. Zato sem mu rekla, da sem omožena, da pa s svojim možem ne živim baš v najboljših odnosih... da me pa v kratkem posesti. Vi ste prispeli sem z avtomobilom. Dovolite, da vas predstavim temu Američanu kot svojega moža. Sprejmite to, sicer nekoliko komplicirano vlogo in stavi glavo, da bo moj Američan že v par dneh storil svoj sklep. Ali se bo diskretno umaknil, ali pa me bo naprosil, na se ločim in poročim z njim. Prosim vas, zaklinjam vas... pomagajte mi. Z vašo pomočjo bo lahko poštena ženska začela novo življenje...

Kaj sem mogel odgovoriti na tako presunljivo prošnjo?...

Do znanstva je prišlo opolnoči v hotelskem baru. Ta čas sem že izvedel, da se zovem kot imitirani zakonski mož Claude Lebouis ter da mlava, moja »žena« in jaz namreč, stanujeva v Parizu, Rue des Belles Feuilles 121.

— Gospod Claude Lebouis... moj

mož... mr Andrew Goldsmith, me je predstavila krasna brinetka Gizela.

— Zelo mi je drago, mr. Goldsmith, sem dejal in segel simpatičnemu Američanu v roko. — Gizela mi je pripovedovala, kako ste bili ljubezni napram nji. Zelo sem vam hvaležen...

— Dont mention it!

Vloga ležernega soproga me je zelo zabavala. Pozval sem Andrewa na par čajic dobrega likerja, a on mene na brezšteviline extra dryse. Za naslednji dan smo določili skupni izlet v mojem avtomobilu.

Zajutrkovali smo v troje pri »Pomme cuitre«. Ko se je Andrew za par minut odstranil z nekim prijateljem, mi je Gizela pomignila in me poučila:

— Vi ste neprecenljivi! Vse gre, kakor po maslu. Čutim, da me gleda Andrew s popolnoma drugimi očmi, odkar me zares smatra za omoženo. Pustite naju v gozdu nekaj časa sama...

Kot pokoren zakonski mož sem povedel parček z avtomobilom nazaj. V prijetnem gozdu pri »Trois Vierges« pa sem avto ustavlil in izstopil:

— Moram pogledati, ali rastejo tu gobe, sem dejal. — Mr. Goldsmith bo tako ljubezni in ti bo delal ta čas družbo.

Izginil sem v gozdu za gostim smrečjem. Ker sem bil na kaj takega pripravljen, sem vzel seboj najnovejši roman, ki sem ga dobil v knjigarni, se mirno zleknil na mah in čital. Čez dolgo časa sem se zopet spravil na noge in se pelagoma ril skozi grmičevje. Ko sem se že precej približal cesti, sem skozi večjeje zapazil Gizelo in Andrewa v tesnem objemu.

Glasno sem zakašljal. Še malo postal, da sem jima dal dovolj časa, da sta skrila »zadrego«, nato pa sem mirno pristopil in dejal smeje:

— V cellem gozdu nisem našel sledu kake gobe, razun par strupenih seveda. Res bi se mi ne bilo treba pehati za njimi...

Odpeljali smo se nazaj v hotel. Gizela in Andrew sta sedela zadaj, jaz pa pri krmilu. V steklenem ščitu sem videl, kako se poljubljata. Jaz seveda nisem prav nič čutil, da bi bil oženjen...

Naslednje jutro sem zaman iskal Gizelo na hotelski terasi, kjer sva se prejšnjega dne sestala. Ko sem vprašal portirja, mi je izročil dve pismi. Nekam vznemirjen sem odprl prvo:

Cenjeni gospod!

Iz vsega srca se vam zahvaljujem za vašo ljubezni in zame tako dragoceno podporo. Andrew me je za-

snubil. Rano zjutraj sva odpotovala. Srečna sem, vi pa, dragi gospod in prijatelj, nikoli ne pozabite, da ste pomagali ženski najti srečo. — Gizela.

Nato sem odprl še drugo pismo. Bilo je od Goldsmitha, priložen pa je bil tudi ček.

Dear Sir!

Ljubim vašo ženo in sem zato z njo pobegnili. Ker pa je treba vsako povzročeno škodo popraviti ali dati za njo vsaj odškodnino, prilagam ček na 25.000 dolarjev, s katerim blagovolite poljubno razpolagati. Sincerely yours: Andrew Goldsmith.

Kakor omamljen sem strm pred se in s prstom prevrtal ček, glaseč na Bankers Trust Co.

A sedaj? Kaj naj počnem? Ali naj v navalu užaljenosti vrnem Andrewu ček z izjavo, da on sigurno ne ve, s kom ima opravka in da nikdar v svojem življenju nisem bil Gizelin soprog? Toda če priznam golufijo, ali ne bi s tem uničil vso Gizelino srečo? Ali pa naj raztrgam ček in mu ga vrnem s pripombo, naj si obrži svojo ženo in da je ni treba odkupiti? Ali pa naj enostavno za teh 25.000 dolarjev kupim biserno ogrlico in jo poklonim kakim mladim, sladkim ženski stvarcem?...

To in ono Ne sramujte se plešastih glav!

Mnogi odlični možje so bili plešasti. — Pleša je znak visoko razvitega intelekta. — Bujni kodri pričajo o čustvenosti in fantaziji.

Zadnjič smo poročali, da si je neka nadebudna poljska dijakinja končala življenje zato, ker so ji začeli izpadati bujni kodri. Človek bi mislil, da ni na svetu budal, ki bi šla radi take malenkosti prostovoljno v smrt, a vendar se najdejo. Ta originalni motiv samomora nas sili napisati nekaj vrstic o plešah in plešastih glavah, ki po mnenju učenjakov niso baš najneumnejše.

Julij Cezar je že v mladosti izgubil lase in ker je z večjim navdušenjem oblegal ženska srca, kakor sovražno trdnjavo, se je bal, da ga bo pleša pri ljubavnih doživljajih ovirala. Staroveški vitez je bil ljubosumen na Kleopatro. Zdelo se mu je, da ga krasotica vara in da hlini ljubezen do njega iz političnih motivov. Čutil je svojo slabo stran vedno, kadar se je dotaknil čela ter se prepričal, da med njim in tili-kom ni nobene razlike. Pleša je bila tragična nit, ki se je vlekla skozi vse njegovo življenje. Kalila mu je najprijetnejše trenutke. Zato je zastavil pomeni vojskovodja ves svoj vpliv, da bi mu rimski senat dovolil stalno nositi na glavi laurjev venec. S tem se je izpostavil raznim dovopim in zbadljivkam, toda pri tem mu ni šlo toliko za znak zmagovalstva na glavi, kolikor za to, da zakrije svojo impozantno plešo. Po burni debati je senat Cezarju dovolil nositi laurjev venec in pozneje se Kleopatrin ljubimec niti v njenem budoarju ni pojavil brez venca na glavi.

Vedno in povsod so skušali plešasti ljudje prilagoditi svojo zunanost zunanjosti drugih in se tako izogniti zasmešanju. Kot pametni ljudje so skušali doseči ta cilj na razne načine v skladu z običaji in razmerami v določeni deželi. V Aziji so se sklicevali plešči na verske tradicije. Trdili so, da si morajo glavo briti na božje povelje. V Grčiji so si morali plešasti Solon, Sokrat in Plato pomagati z drugimi sredstvi. Kot vplivni možje so trdili, da mora nositi mož na glavi venec iz rož kot znak svobodnega in svobodnomislilnega človeka. — Atenski mladini tega ni bilo treba dvakrat reči. Kmalu so vsi mladi Atenci nosili na glavah venec. V izbiti venec so za-

čeli celo tekmovali. Alkibiades je trikrat dnevno izmenjal svoj venec, tako da so bile rože vedno sveže. Celotni sodilni filozof Sokrat se je izprehajal z vencom na glavi po Atenah in učil svoje učence življenjske modrosti. Anakreon je kot 80letni stariček skrbno zakrival plešo z rožnatim vencom in nikomur se to ni zdelo smešno. Plešči so znali prepričati javnost, da bi bil smešen tisti, ki bi se pojavil na javnem prostoru brez venca na glavi.

Francoska revolucija je prinesla tudi v pogledu plešastih glav velike izpremembe. Junaka francoske revolucije Danton in Marat sta pregnala vse presodke glede plešastih glav. Od takrat se nikomur ni treba sramovati pleše. Za časa francoske revolucije je zmagal razum in presodki so izgubili. Pleše so se neženarjeno svetlikale v družbi, ki je prišla do zaključka, da z bedaste glave ne padajo lasje.

Ljudje čuta in fantazije imajo navadno bujne lase. Kjer pa vidimo redke, izpadajoče lase nad čelom, smo lahko prepričani, da imamo opraviti s človekom, pri katerem je srce na drugem mestu. Valjujoči kodri krasi navadno čela umetnikov, Rafael, Correggio, Tizian, Paolo Veronese, Rubens in Van Dyck so imeli krasne goste lase. Med znamenitimi slikarji ni razum Michelangela nikogar, ki bi bil plešast. Isto velja o skladateljih. Mozart, Beethoven, Mayerbeer, Rosin, Haydn, Gounod — vsi so bili ponosni na svoje grivice. Dolgi lasje so pri umetnikih že tako običajen pojav, da si ne moremo misliti dobrega vjolinista ali slikarja brez fantastične frizure.

Lava ter je zelo visoko cenil plešaste ljudi. Prištevati jih je med najinteligentnejše in najsimpatičnejše. Tudi Shakespeare se je izrazil pri neki prikliki o plešastih glavah zelo laskavo. — Dumasci ima v svojih romanih več plešastih junakov. Leonardo da Vinci je naslikal sv. Jožefa z veliko plešo. Trije kralji, ki so se prišli pokloniti Jezušču na sliki Paola Veronese v draždanski galeriji, imajo tako sijajne pleše, da bi skoraj zasenčile betlehemsko zvezdo.

Ljudi popravlja . . .

Vsaka stara in obrabljena roba mora v popravilo, ako jo hočemo še rabiti. Popravljenih stvari ur. vezanje razbitih loncev in šivanje raztrganih čevljev ni nič posebnega. Da bi pa znal kdo popravljati pohabljenosti ljudi ali da bi imel kar celo tovarno za popravilo pohabljenosti, to je menda mogoče samo v sovjetski Rusiji. Sovjetski listi namreč poročajo, da se je pojavil v Rostovu na Donu famozen kirurg prof. N. Bogoroz, ki proti primerni nagradi popravi poljubno pohabljenosti, sepastega, grbastega ali od rojstva bebastega človeka.

Njegovo kliniko je zapustil nedavno lepo raščeno mož visoke postave, ki je prišel na svet kot pritlikavec. Prof. Bogoroz mu je podaljšal noge za 10 cm. Famoznega kirurga pozna v Rostovu vsako dete. Ljudje govore, da zna delati nosove, podaljšati ali skrajšati noge ali roke, napraviti iz enega prsta dva itd.

Na njegovi kliniki je bila nedavno popolnoma sešita mlada ženska. Obrab. vrat, rame in roke so bile pokrite s šivi. Prigoda te ženske je neobičajna. Neke noči je bilo vlomljeno v njeno stanovanje v Jekaterinoslavu. Vlomilci so ji zadali več težkih ran in ko se je onesvestila, so jo vrgli v vežo in izgubili v noč. Zjutraj so jo sosedje našli in odpeljali na kliniko. Čez nekaj dni je že sedela na postelji in pripovedovala svoji prijateljici, da jo je kirurg docela popravil. Manjkala sta ji samo

še dva prsta na desni roki, ki so ju bantisti odsekali. Kirurg ji je obljubil, da bo tudi ta defekt kmalu odstranjen, ker ji presadi dva prsta z nože.

Prof. Bogoroz pripoveduje, da prihajajo k njemu dan za dnem zdravi ljudje s prošnjo, naj jih nekoliko podaljša. Vse take prošnje klinika odklanja, ker njen namen ni popirati nečimernosti, temveč pomagati bolnikom in pohabljenosti.

V Mehiki poljubljavanje prevedano

Kakor znano, je mehiška vlada uveljavila zakon, ki prepoveduje poljubljavanje na ulici in na javnih prostorih v obč. Zakon se tudi radikalno izvaja.

Splošno senzacija pa je vzbudila nedavno vest, da je bila aretirana senorita Orihueela, dama iz višjih krogov, ker je na cesti poljubila svojega moža, Senorita Orihueela je morala pred sodišče, zagovarjala pa se je precej temperamentalno. Zaltevala je, da naj vlada tudi prepreči poljubljavanje na odrih in v filmih, obenem pa je protestirala proti Irakonski odredbi, ki je srednjeveška ter omejuje prostost ženc. Mehikiška ustava da je sicer zadržala ženi popolno svobodo, da pa danes v Mehiki z ženskami tako ravna, kakor pred sto leti ali pa še za časa inkvizicije.

Baje je imel temperamentni nastop senorite Orihueele velik uspeh in namerava vlada Irakonski zakon ukiniti.

Neurje nad Rimom

Nad Rimom je v četrtke divjalo strahovito neurje, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Voda je drla v potokih po ulicah in zalila kleti ter nižje ležeče prostore in skladišča. Neki osebni avto je zavozil v globoko grapo, katero je izkopal voda in so ga le s težavo izvlekli iz nje. Naliv je trajal vso noč in šele proti jutru se je zjasnilo. Neurje je tudi težko prizadelo mesti Canosso in Bari. Polja so pod vodo, vsa setev je uničena. Več kmetov je zatekla nevihta na prostem. Pri Bariju je udarila strela v neko kobilico in ubila dva seljaka, dva pa težko ranila.

Silna nevihta je divjala tudi nad Istro in drugimi pokrajinami. V Rovinju je strela udarila v neko poslopje, ubila domačo hčerko in od tu šinila v hlev, kjer je oplazila ter ubila čno kravo in čno jagnje.

V Novari je neurje na cesti dohitelo nekega kolesarja. Strela ga je oplazila po eni strani in mu v žepu vžgala vžgalice, nato pa udarila v zemljo. Kolesar je dobil težke opekline po životu.

16letni mladenič obsojen na smrt

V mestu Jefferson, Ohio, v Ameriki, se je konec preteklega meseca vršil velik proces, ki je vzbudil senzacijo po vsej Ameriki.

Na obtožni klopi je sedel edva 16letni Flloyd Hewitt, obtožen dvojnega roparskega umora. Napadel je meščanko Cecilijo Brown v njenem stanovanju in jo ustrelil, obenem pa je pogнал kroglo v glavo tudi njemu 5letnemu sinčku Frideriku, da ne bi bil priča krvavemu zločinu. Mladi zločinec je neverjeten cinik. Pred poroto se je zagovarjal popolnoma mirno in ni trenil niti z očmi tudi potem ne, ko so stopili porotniki v dvorano ter prečitali krivdorek. Sodišče ga je na podlagi izreka porotnikov obsodilo na smrt na električnem stolu. Usmrčenje je bilo določeno na dan 20. avgusta t. l.

Na obrazih vseh, ki so se nahajali v sočni dvorani, je bilo opaziti razburjenje in sočutje z nesrečnim fantom, ko je sodnik čital smrtno obsodbo. Njegova mati se je onesvestila in so jo morali odnesti iz dvorane. Ljudje v dvorani so plakali na glas, plakal je obtoženec zagovornik in tudi državni pravdnik je imel solze v očeh, samo mladi morilec je ostal popolnoma apatičen. Zagovornik je vložil prošnjo za pomilodčenje.

× **Sreča v nesreči.** V kraju Grosseto v Italiji je šel neki seljak s košem ječme in vžgalice proti ter ni opazil, da prihaja vlak. Šele na krike pasantov se je ozrl ter odskočil in stran. Nesreča pa je hotela, da se je spotalnik in padel v sredino tira. V naslednjem trenutku je zdrčel preko njega stroj. Vsi so bili prepričani, da je vlak nesrečneza razmesaril. Veliko pa je bilo preseeneženje, ko se je seljak pobral. Nato je hitel pobirati jajca, ki so v večini ostala cela. Dobil je samo poškodbe in praske po rokah in životu ter manjšo rano na glavi.

× **Atentatorica Gibsonova izpuščena.** Iz Rima javljajo, da je bila Angležinja Violeta Gibson, ki je izvršila atentat na Mussolinija, izpuščena iz zaporov ter se je v spremstvu svoje sestre vrnila v Anglijo. Preiskovalna komisija sodišča za zaščito države je namreč podala mnenje, da je Gibsonova duševno popolnoma zmedena in da torej ne more odgovarjati za svoje dejanje.

rashčevialno sredstvo

Kako je postala Ljubljana bela

Borba za samoslovenske napise. — Zmaga občinskega sveta. — Mlačnost in nezavednost slovenskih meščanov.

Sklep ljubljanskega občinskega sveta z dne 24. junija 1892, da naj imajo poslej ceste in trgi samo slovenske napise, ni bil soglasen. Oglasilo se je občinski svetnik A. Senekovič z mislijo, da »bi bilo vendar le umestno, da ostanee slovensko-nemški napis, češ, saj prihajajo v Ljubljano tuje, zlasti Nemci. In če bodo v Celju, Celovcu, Mariboru in drugje videli, da smo Slovenci pravični ter pripoznavamo enakopravnost, bodo posnemali Slovence«.

Senekovičev predlog je bil odklonjen, toda Nemci in nemškutarji so začeli nemudoma po mestu s polami nabirati podpise proti sklepu občinskega sveta. Nabrali so v par dneh 561 nemških, nemškutarjskih in slovenskih podpisov proti samoslovenskim javnim napisom.

Posebej sta ugovarjala sklepu, da se premeni napis Pred Skofijo v Bleiweisov trg (kakor je predlagal dr. D. Majoran) v imenu škofjanske stol. kapitlja proš dr. L. Klofutar in kancelar dr. Iv. Kulavic. Deželni predsednik baron Andrej Winkler je erno ustregel pritožnikom in že dne 24. julija 1892 sklep občinskega sveta temjlemj š 84. obč. reda razveljavil, sklicujoč se na § 19. državnega osnovnega zakona in na 5127 nemških prebivalcev v Ljubljani. Nekaj zavedenih Slovencev je naknadno svoje podpise na prizivu preklicalo, češ da so podpisali »brez premisleka« ali da »so polož podpisale žene« . . .

Na seji 8. avgusta je občinski svet, dr. Ivan Tavčar z neizprosno logiko, globokim pravnim znanjem ter s jedkim sarkazmom pobil Winklerjeve razpis. Izjavil je: v Celju je najmanj 2000 Slovencev in le še kakih 3000 Nemcev, v Mariboru je vsaj 3000 Slovencev, v Ptujju nad 1000 Slovencev, a povsod so le nemški napisji. V Gorici je nad 4000 Slovencev, v Trstu nad 16.000 Slovencev, v Pulju nad 5000 Slovanov, a vsi napisji so le laški. Povsod se šten 19. vse drugeje uporabljajo nego v Ljubljani. V Moravski prebriva 3 četrtine Čehov in 1 četrtina Nemcev; mesto Brno ima okoli 32.000 Čehov in okoli 50.000 Nemcev. Čehov je torej v Brnu šestkrat več nego je Nemcev v Ljubljani in jih je več kot vseh ljubljanskih prebivalcev skupaj. Ali vendar ni v Brnu niti enega češkega javnega napisja! Nekdaj so imeli dvojezične javne napise, a zadnje so odstranili šele letos (1892) ravno ob priliki, ko je cesar prišel v Brno!

Ako jemljejo 32.000 Čehom v Brnu dvojezične napise, je to prav in v redu; ako pa hodi ljubljanski občinski svet isto pot, je takoj ogenj v strehi. Kakor bi 5000 ljubljanskih Nemcev imelo več pravic, kot pa 32.000 Slovanov v Brnu.

Toda mudi zakona mora biti povsod ista in čl. 19. ima v Brnu isto veljavo kakor v Ljubljani. Isto veljavo ima, kadar gre za pravice Slovanov, in isto, kadar gre za pravice Nemcev. Kar je v Brnu dovoljeno, je v Ljubljani ne more prepovedati; kar smeta Trst in Gorica, smeta tudi Ljubljana.

Z veseljem pa je pripravljena naša občina za vedno vpeljati dvojezične napise, kakor hitro ukrene vlada, da se bo tudi po drugih mestih, kjer žive znatne slovenske manjšine, postopalo enako.

Občinski svet je torej na dr. Tavčarjev predlog sklenil, da se pritoži na cr. kr. ministrstvo za notranje reči zoper odlok deželnega predsednika Winklerja. Toda ministrstvo je z 3. novembra 1892 pritožbo občine zavrnilo z razlogi krajevskega deželnega predsedstva ter Winklerja v polnem obsegu pritrnilo! Dr. Tavčarjevi razlogi torej niso prepričali nemške dunajske vlade.

Ali občinski svet je 15. novembra na predlog dr. D. Majorana sklenil, da se proti odluku ministrstva brez odlašanja pritoži pri upravnem sodišču, ker se je z odlukoma dež. predsedstva in notranjega ministra kršila javna pravica mestne občinske avtonomije. Niti ta predlog ni bil sprejet soglasno, nego le z večino glasov.

Pri upravnem sodišču je zastopal ljubljansko občino čeh dr. Jan Lenoch in upravno sodišče je 29. decembra 1893. priznalo mestno občino ugodilo. Odluka dež. predsednika in notranjega ministrstva sta bila razveljavljena iz razloga, da spada označevanje ulic, cest in trgov v samosvoj delokrog občine, ki torej lahko sama svobodno odloča glede javnih napisov.

Zmaga našega občinskega sveta je moral poročati že novi deželni predsednik Viktor Hein dne 25. januarja 1894.

Človek bi mislil, da je bilo s tem borbo za samoslovenske napise konec. A bi se kruto motil. Pravica je bila priznana le teoretično, ne pa praktično.

Na seji 5. junija 1894 je predlagal dr. Ivan Tavčar: Javni napisji pri vseh ulicah in trgih ljubljanskega mesta se izpremembe tako, da se napravijo vsi, brez vsake izjeme, v slovenskem jeziku. Dotične nove tablice (za ulice in trge jih je treba 388, za hiše pa

1479) je pribiti natančno na isto prošoro, kjer so pribiti dotedaj dvojezični napisji. Hišne tablice se morajo odslej na novih hišah napravljati izključno s slovenskim napisom, in sicer na stroške hišnih posestnikov. Dosedanje hišne tablice z dvojezičnim napisom je na stroške občine nadomestiti s novimi tablicami s samo slovenskim napisom, a je na tistih hišah, katerih lastniki, po mestnem magistratu o tem vprašani, v določenem roku niso ugovarjali. Te sklepe naj magistrat kolikor mogoče hitro in točno izvrši.

Zanimivo je, da se je občinski svetnik notar Iv. Gogola uprl dr. Tavčarjevemu predlogu, da je odstraniti dvojezične napise in jih nadomestiti s samo slovenskimi le na onih hišah, katerih lastniki niso ugovarjali; češ mestna občina ima pravico zaznamovati ulice, določati jezik napisov in odstraniti stare, ki se ne ujemajo z novimi. Ali dr. Tavčar je vztrajal na svojem predlogu, češ posestniki starih hiš so lastniki starih hišnih tablic. Ako jim te stare napise poboremo in zamenjamo z novimi, nastanejo tožbe zaradi motenja posesti. Le če lastniki privolijo, se jim pripisujejo nove tablice, ako ne, ostanee stare, dvojezične. Ščasom se to itak samo izpremeni.

Nemci in nemškutarji pa so se pritožili proti temu sklepu na krajski deželni odbor ter vložili pod vodstvom Ferd. Mahra in dr. pl. Valente kar dva prizvaja; obenem pa so po vseh hišah nabirali s polami podpise proti samoslovenskim javnim napisom. Ze 27. junija je tudi baron Hein prepovedal izvršitev sklepa. Nemci so dali natiskati tiskovino z nemškimi in slovenskimi besedilom izjavno: »Glede na poziv z dne 12. junija 1894, št. 12.007, izjavljam . . . kot lastnik hiše, da ne privolim v izmenjavo tablice, na kateri je hišna številka, proti novi samo s slovenskim napisom . . .« Takih izjav je podpisalo 268 nemških in okoli 150 slovenskih hišnih posestnikov in posestnic. Proti samo slovenskim javnim napisom so ugovarjali možje in žene čisto ljubljanske slovenske krvi in slovenskega jezika, ljudje, ki nemškega niso znali niti besedice, obrtniki, ki so tretipali pred vsalim nemškim narodnikom, da može, ki igrajo dandanes, odklonivši z jugoslovenskim redom, v javnosti važne vloge! Nemški teror in slovenska strahopetnost sta bila pač povsem enaka. Strah za žep in nastilost birokracije ter nadležnost sodorodnikov so izvali podpise, ki se hranijo v mestni registraturi na sramoto naših rojakov.

Tako je morala, izmučena po svojem svastvu, izjaviti celo Lujiza Pesjakova, hči dr. Chrobata in učenka dr. Prešerna: »Lauter Passack, Deutsche Gasse 6, dass ich in die Auswechslung meines Häuser-Nummerierungstäfelchens gegen ein neues mit bloss slovenischer Aufschrift nicht einwillige. Laibach, 25. Juni 1894 . . .«

Krajski deželni odbor je priznalo Nemcev, nemškutarjev in Slovencev že 15. avgusta ugodil in sklep občinskega sveta ustavil; hkratu pa je odredil dvojezične napise. Z ozirom na večino slovenskega prebivalstva pa naj bi bila na novih napisih slovensčina na prvem in nemščina na drugem mestu. Odlok je podpisal deželni glavar Detela.

Tako so Slovenci in Slovence pomagali Nemcem in nemškutarjem zmagati nad občinskim svetom, Ljubljana pa naj bi zopet postala črnobela, torej siva. Fr. Govekar.

Koliko stane Društvo narodov?

Društvo narodov stane na leto okoli 21 milijonov zlatih frankov. Ta vsota je navidez ogromna, toda v resnici relativno zelo majhna. To se najbolje vidi, če se primerja z eno samo vojno ladjo - oklopnico, ki stane danes 60 milijonov zlatih frankov, in če se pomislita, da so stroški za Društvo narodov porazdeljeni na 60 držav članic. Iz teh števk je vsakemu razvidno, da so stroški za to velevažno mednarodno institucijo naravnost smešno majhni v primeru z ogromnimi koristmi, ki jih ima vsotni svet od nje.

Zelja vsakega civiliziranega človeka je, da bi se Društvo narodov čimprej povzpelo do take moči, da bi bilo v stanu preprečiti vsako vojsko. Zato je tudi dolžnost vsakega, da njegova miroljubna stremjenja podpira. Po vsem svetu imamo v to svrhu udruženja za Društvo narodov, to so društva, ki propagirajo ideje in cilje Društva narodov. V Ljubljani obstoja tako akademsko udruženje, splošno za vse sloje se bo pa ustanovilo še ta mesec in v našem narodnem interesu je, da mu čim največ članov pristopi. Pripominjamo, da v Zagrebu in Beogradu tako udruženja že obstojajo.

Maurice Decobra: Princesa

Prečital sem v novinah oglas: — Princesa D., upropaščena po ruski revoluciji, izjemoma želi prodati srebrn čajni servis velike zgodovinske vrednosti. Redka prilika. Obrniti se takoj! 199, Cvetna ulica. . .

Cprav mi čajni servis ni bil neobhodno potreben in čeprav zgodovinske vrednosti, sem se vendar odločil, da spoznam princeso D. Pred vsem je vsaka ruska aristokratinja vidno zamimiva in vredna intervjuja. Nadalje pa mi je dana prilika, da pomagam eni izmed nesrečnih žrtev sovjetov.

Vratarka mi pokaže vrata. Pozvonim. Ljubezen do vsega romantičnega leži tako globko v jadni dušah naš zadnjajskih buržujev, da sem bil malo razočaran, ko me je sprejela navadna sobarica z belim predpasnikom. Pričakoval sem bil, da me sprejme vsaj kak mužik v črnih lakastih škornjih, mužik z rdečo svileno košuljo. Utopije! Otroške iluzije Romanov!

Salon ni imel nič slovanskega. Piano z notami zadnjega čarlstona in besedilom: Jaz, jaz sem to počenjal kakor stroj. . . Fotelj v stilu Ljudevita XVI. Moderna omara in stara preproga. Na kamini dva portreta v srebrnem okviru, predstavljajoča dva velika kneza v

uniformi. Samo portreta sta bila ruska v tej sobi.

Princesa se pojavi. Predstavim se. Predstavi se ona.

— Princesa Olga Dobraniškova. Oprostite, da vas sprejemam tako. Moja nova sobarica ni niti pomislila, da bi vas prosila za posnetico. Ah, te sindikalizirane služkinje! . . . treba bi bilo izšibati jih na javnem mestu in jim nohte zaliti z raztopljenim svincem.

Bil sem zadivljen, ko sem čul ta originalni način govora. Njene oči nekoliko počezne, njena lica močno zaokrožena, njena usta dovolj zlobna! Njeni biseri nekoliko ponarejeni — vse to je izdajalo značaj te avtentične in lepe Rusinje v izgnanstvu.

— Čital sem vaš oglas, gospa. In prihajam k vam, da se pogovorim radi čajnega servisa. . .

— Ah, da, dragi gospod. . . Tako je naša usoda. Usoda nas, nesrečnih žrtev ruskih rabljev. Naša usoda je, da smo namenjeni za hrano gnusnih Shyokov, — in vse naše dragocenosti, ves naš nakit. . .

— Nisem Žid, gospa. . . — Ne govorn tega radi vas. Če bi vi bili Žid, bi takoj zahtevali predmet in ga že ogledovali s povečevalnim steklom. Toda jaz govorim o svojih sopotnikih iz izgnanstva. — Je že dolgo tega, kar ste prišli iz

Rusije?

— Ze štiri leta, dragi gospod. Pobegnila sem skozi rešetko. . . Preko rumunske granice.

— Mar so vas boljševiki preganjali? — Da. Vzeli so mi vse. Izvzemli ono, kar sem otela v kovčku.

Razgovor z izgnano princeso me začne zanimati. Ponudim ji egiptsko cigareto. Ona mi ponudi švedsko vžgalico. Nato pozvonim. Pozavi se sobarica.

— Vodke! zapove princesa odločno. Služkinja se vrne s taso, na kateri je stala steklenica mineralne vode z dvema čašama. Princesa se razljuti, zavema proti tasi galaliti obteževalca papirja in klikne: — Vi torej ničesar ne razumete, kača! Naročila sem vodko. Rusko žganje . . . v obedovalnici. . . črna steklenica. . . Idite!

In ko sobarica odide poparjena, nadaljuje princesa: — Rekla sem vam, da sedanja emancipirana služkinjad zasluži šibe, da bi se naučila živeti. . .

Vstane. Odide v svoj budoar in se vrne s servisom za čaj. Nedvomno lep srebrn servis! — Vidite, dragi gospod. . . tega predmeta se hočem iznebiti. Čajnik, posoda za mleko, skodela za sladkor in šest skodelic. Ni mi treba vsega tega hvaliti. Ako bi poznali te stvari, bi vam

servis govoril sam. Težko srebro. . . 1865. . . Ti grbi, ki se nahajajo na vsakem komadu, pripadajo princem Obrovskim, daljnim sorodnikom moje rodbine. Vam so znani Obrovski?«

Na svojo veliko sramoto priznam princesi, da so mi Obrovski vrlo malo znani. Ona se potrdi, da mi vse poznani.

— Čuli ste o Aleksandru II.? — Naravno! Sin Aleksandra I. . . — Ne, sin Nikolaja. . . — Ah, res! Sin Nikolaja II. — Ne, ne. Nikolaja I. . . carja od 1825. do 1855.

— To sem ravno hotel reči. . . Moje nepoznanje ruske zgodovine mi je bilo neprijetno. Prekinem torej razgovor:

— A ta servis za čaj? — Počas. Govorila sva o Obrovskih.

— Res. — Ko je Aleksander II. . . — Sin Nikolaja I. . . — Točno. . . zasedel prestol, je razdelil šest prinčevskih naslovov za dar rodostnega ustoličenja.

— Razumem. Tako so torej Obrovski. . . — Niti najmanj! Eden izmed šesterih princev je prav neokusno pobegnul z neko caričino dvornoko damo. Da maščuje carico, je Aleksej Obrovski ubil

princa, ki se je pregrešil. V znak hvaležnosti mu je Aleksander II. poklonil plemstvo in grb, ki ga vidite na servisu.

Zgodovina Obrovskih me je navdušila. Vendar se povrnem k stvarnosti in bojazljivo vprašam princeso: — Za kakšno ceno pa bi prodali servis? — Oh, malenkost: 38.000. . .

— Mnogo. — Kje neki, ako pomislite, kako nizko stoji frank. Pred vojno je ta servis bil vreden 6000 zlatih rubljev. — 38.000. . . Dovolite, vendar je mnogo.

— Redka prilika. Za 30.000 je čistega srebra. Tedaj razumete, gospod, da preostaja samo 8.000 za zgodovinsko dragocenost. Za edinstveni servis, ki so pariški muzeji pred vojno zanj ponujali 6000 zlatih rubljev.

— Ne nasprotujam, gospa. Vi imate gotovo prav. Toda jaz sem vam hotel ponuditi 20.000.

— Ali hočete 25.000? — Razmišljam. Ogledujem zares lepi servis. Že hočem izvleči snopič s čeki, ko vstopi sobarica v salon. Z izrazom presenečenja na licu in vsa začudena reče:

— Gospa, gospa! Sluga iz trgovine z zlatino v Maréejevi ulici je prinesel še en servis. Ali naj mu dam čašo vina? . . .

Velika zaloga
Češkega
in
angleškega sukna
A. & E. Skabernè
Ljubljana

Kinokapelnik
prvovrsten, filmski ilustrator z dolgoletno prakso v inosemstvu, kakor tudi v največjem kinu v Jugoslaviji, dober organizator — išče za bodočo sezono primerne službe v kakem prvovrstnem kinu. Ima velik arhiv najmoderneje kinoliterature. — Naslov: Štefan, Goljak-Stari št. 17, Zagreb. 1204

Šivalni stroj,
dobro ohranjen in dva aparata za elektriziranje — po ugodni ceni naprodaj. — Na ogled pri puškariju F. K. Kaiser, Ljubljana. 1173

Sprejemem učenca
z dežele za mehanično obrt. — Hrana in stanovanje v hiši. — F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 1216

Dvignite pisma
v upravi «Slov. Naroda»:
«A. M. 7»;
«Prometni kraj» 1013»;
«Spalnica 1162»;
«Stanovanje 960»;
«Šivilja 1101»;
«Umetnost 881»;
«Štajersko 1075»;
«Vestnost 1188»;
«Znamke 878»;
«Zamenjava 1036».

Kolesarji!
Dvokolesa v ceni zelo padla. Pneumatika Michelin, Dunlop. Ceniki franco. — Prodaja na obroko. — F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 78/L

Zanesljivo vratarico
ali VRATARJA, ki se dobro spozna v vrtnih delih — sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani. — Naturalno stanovanje v tovarni. 1219

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
Pripravlja svojo za-
logo detinjstva in
spominov ter spre-
jetih spominov.

Zastopnike
in zastopnice za prodajo srečk na obroko išče Bančna poslovnišnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25. 77/L

Mamicel!
30 otroških vozičkov raznih vzorcev se prav poceni razprodaja — v tovarni «Tribuna», Ljubljana, Karlovska cesta 4. 79/L

G. Flux, Ljubljana,
Gosposka ulica 6/I. — Strokovna posredovalnica boljših služb, že 35 let obstoječa — išče nujno dobro izurjeno hišno v fino hišo v Zagrebu brez otrok, plača dobra; več privatnih kuharic za vse. Nadalje priporoča vsakovrstno osebje za sezono ter išče deset hotelskih in restavracijskih kuharic za stalno za sezono za tu in izven. 1201

I. Stjepušin
ZAGREB, Jurjevska 57
pripravlja najboljše tambure, žice, škole, partiture i ostale potrebščine za vsa glazbala. — Odi kovani na pariskojtložbi Cjenici franco.

Podporno društvo železniških uslužbencev v Ljubljani naznanja tužno vest, da je njega dolgoletni in zaslužni predsednik, gospod

Anton Šircelj

v soboto zjutraj nenadoma za večno zaspal.
K vešnemu počitku ga bomo spremljali izpred hiše žalosti, Prisojna ulica št. 1., v ponedeljek 16. t. m. ob 16. uri popoldan.

Ljubljana, dne 14. maja 1927. **Odbor.**

STAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c.

Odda se trava
v košnji. — Poizve se pri g. F. Komanu, Mirje št. 6. 1217

Kompanjona
s kapitalom 5000 dinarjev ščem. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 1211

Kolesa in šivalne stroje
nudi najceneje Nardin in drug. Ljubljana, Poljanska cesta 31. Izvršuje vsa popravila. Oglejte si zalogo in ceno, predno kje kupite. 1202

Veselica
krajškega kluba «Triglav» v Bohoričevi ulici 9 — v nedeljo 15. t. m. bo nad vse animirana Sodeluje godba železničarjev «Sloga». Posebnost: na raznju pečena jagnjeta (prvi ob 4). Tilmovanje celo nedeljo, zvečer razdelitev nagrad. — Ples. — Odbor. 1203

Lepa opremljena soba
s posebnim vghdom — se takoj odda. — Naslov pove upr. «Slov. Naroda». 1214

STAMPILJE
GRAVUR
ANT. ČERNE
Ljubljana
Koprsni trg 10

Najnovejši opobalni izum petrolejskega olinske svetilnika, „AIDA“ z Andrevo žarnico
200-500
— svet moči
— trdna bela luč
— Neznatna poraba petroleja
— Sveč kakor elektrika
„AIDA“

se rabi za razsvetljavo prodajnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorac, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore — Zahtevajte prospekte! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

SVARC i drug
AGREB, Preradoviteva ulica 1
— Išče mo zaupne zastopnike —
— Zahtevajte tako prospekte! —

„Posest“
Realitetna pisarna, družba z o. z.
LJUBLJANA,
Mklošičeva cesta št. 4
prodaja:
KRASNO enonadstropno VILO, ležečo 4 minute od glavne pošte, v najlepši solnčni brezprašni legi, obsegajočo 8 sob, vse pritlikline, opremljeno z vsem komfortom, enodružniško, z malimi adaptacijami uporabljivo za dve družini, z velikim krasno urejenim sadnim, zelenjadnim vrtom in parkom — po ugodni ceni.
HIŠO z gostilno, 5 gostilniških in stanovanjskih prostorov, zelenjadni vrt, periferija Ljubljane, Din 85.000.
HIŠO, novozidano, s hlevom za 8 glav živine, 5000 m² sadnega in zelenjadnega vrta, 10 minut od tramvaja, Din 85.000.
POSESTVO 7 orolov, z gostilno, gospodarskimi poslopji, gostilno dobro obiskovana, tričetrt ure od Ljubljane, Din 1.000.
VILO, enonadstropno, tristanovanjsko, trisobno stanovanje takoj razpoložljivo, 1100 kvadr. m vrta in dvorišča, Rožna dolina, Din 145.000.
HIŠO, predvojno, tri sobe, pritlikline, 1000 m² vrta, Trnovo, Din 80.000.
Brezkonkurenčno GOSTILNO ob glavni cesti v večji vasi blizu Domžal, radi preselitve, Din 130.000.
PARCELE v izmeri po 600 m² po Din 15, 18, 20 in 22 — vse ob Dunajski cesti.
DVE PARCELI 480 in 496 m² ob Dunajski cesti po 10.000 dinarjev.

Vpokojenec
star 50 let, zdrav in močan, dober računar, išče službo skladiščnika ali vratarja. — Ponudbe pod «Zanesljiv/1192» na upravo «Slov. Naroda».

Lokal za trafiko
iščem v Rožni dolni na prometnem kraju. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Lokal/1190».

Trgovski pomočnik,
vojašine prost, išče službo. — Nastopi lahko takoj. — Cenj. ponudbe pod «Takošen nastop/1164» na upravo «Slov. Naroda».

Razglas.

Na podlagi sklepa okrožnega sodišča v Novem mestu z dne 3. maja 1927, opr. št. S 1/26/286 se izvrši prodaja iz proste roke vsega v konkurzno maso »Elektrarne ZAGRADEC, družbe z omejeno zavezo v Višnji gorici« spadajočega premoženja.

Prodaja se električna centrala v Zagradcu z vodno silo na Krki, z vsemi stroji in daljnovodi. Zvedeniško sodno ugotovljena vrednost 2.083.000 Din.

Kupci se pozivljajo, da vložijo pisemne ponudbe v pisarni konkurznega upravitelja dr. Josipa Režeka, odvetnika v Novem mestu, najkasneje do 10. junija 1927, kjer so natančni pogoji in vsi ostali podatki na razpolago. Kupci so vezani na stavljene ponudbe do 1. julija 1927.

Novo mesto, dne 12. maja 1927.

Konkurzni upravitelj:
Dr. JOSIP REŽEK l. r.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob smrti našega dobrega očeta, gospoda

Oroslava Dolenca

izrazili sožalje, pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje ali drugače z nami sočustvovali v teh težkih dnevih, izrekamo našo najpriskrbnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 14. maja 1927.

Žalujoci ostali.

Mestni pogrebni zavod

Gospodarska poslovalnica direkcije drž. želez. v Ljubljani naznanja, da je preminul načelnik njenega živil. skladišča v Ljubljani, gospod

Anton Šircelj

Pogreb vestnega uradnika bo v ponedeljek, dne 16. maja 1927 ob 4. uri pop. od hiše Prisojna ulica št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Zaslužnemu pokojniku ohranimo trajen spomin.

V Ljubljani, dne 14. maja 1927.

Spominjajte se Tabora!

Hiša

z lepimi trgovskimi prostori, lepim sadonosnikom in velikim skiadiščem, pripravnim za trgovino na debelo in probno, blizu postaje, v jako prometnem industrijskem kraju, je takoj **NAPRODAJ**

Naslov: „Dober zaslužek - 1170“ na upravo Slov. Naroda.

Med. Univ.

dr. V. STACUL

špecialist za otroške bolezni

ordinira od 11. — 12. in od 2. — 4. ure v Ljubljani, Gosposvetska c. 2.

Otvoritev.

Tvrđka OSVALD DOBEIC

Ljubljana, Pred škofijo 15

naznanja slavnemu občinstvu, da otvori dne 14. maja t. i. svojo na novo urejeno trgovino z galanterijskim in kratkim blagom, šolskimi potrebščinami, papirjem, krtačami itd. NA DROBNO ter se za cenjeni obisk najtopleje priporoča.

Postrežba točna! Cene solidne!

Istotam je naprodaj 20 praznih zabojev.

Pojasnilo in priporočilo

O meni so se razširile v moji odsotnosti, ko sem kupoval vino, različne neosnovane govorice, ki so brez vsake podlage ter škodujejo mojemu ugledu. — Svarim vsakogar, naj ne nasede takim zlobnim klevetam, ker bi si sicer moral poiskati drugod zadoščenja. — Leon se prav dobro počuti. Pravkar je odprl *vinočič* poleg Okrožnega urada na Miklošičevi cesti. Istotam se točijo pristna štajerska in dolenska vina in dobe topla in mrzla jedila vsak čas. Kavarna in gostilna sta odprli vsak dan *že ob 4. uri zjutraj*. Kdor je dobre volje, naj me pride obiskat. — Cenj. meščanstvu in gostom z dežele se toplotno priporočam z veličastovanjem

Leon Pogačnik, kavarnar in gostilničar, Ljubljana, Kolodvorska ulica 29.

-- Lekarna -- v Beogradu

pri Sv. Trojci, v Bosanski ulici št. 8, se prodaja zaradi smrti lastnika. Več pove Stevan I. Vagner, advokat, Beograd, Knez Miletina št. 5.

Zahvala

Ob izgubi naše iskreno ljubljene mame, stare mamic, sestre, tete, tašče in svakinje, gospe

Josipine Treo

čutimo se dolžne zahvaliti se za izraze iskrenega sožalja, nadalje darovalcem krasnih vencev in cvetja, kakor tudi vsem številnim prijateljem in znancem za častno spremstvo na njeni zadnji poti.

Ljubljana, 13. maja 1927.

Zaljujoči ostali.

Mostra pogrebni savoz

Globoko užaloščeni sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da nas je naš iskreno ljubljeni, predragi soprog, najboljši oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Anton Šircelj

železniški revident v pokoju in načelnik skladišča

danes v rani uri zjutraj nenadoma zapustil.

Pogreb neprežaljenega se vrši v ponedeljek 16. t. m. ob 4. uri popoldne od doma žalosti, Prisojna ulica 1, na pokopališče k Sv. Križu.

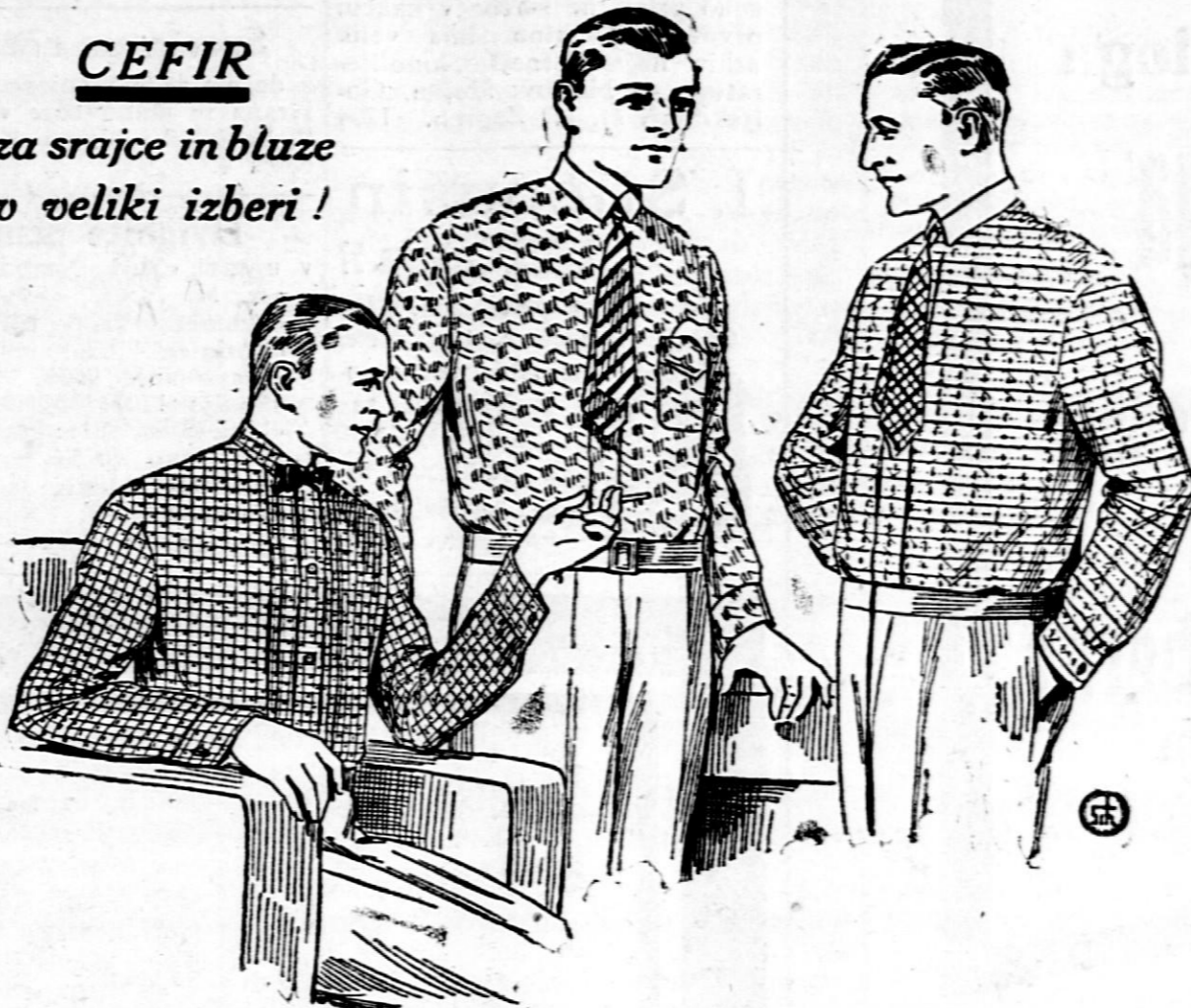
V Ljubljani, dne 14. maja 1927.

Globoko zaljujoči ostali.

A. & E. Skaberne, Ljubljana.

CEFIR

za srajce in bluze v veliki izbiri!

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

JOSIP PETELINCA kolesa in šivalni stroji

znamke GRITZNER, Adler in Phönix. — Najlepše opreme, posamezni deli, pnevmatika, igle za vse sisteme — samo v

Ljubljani

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene. — Tudi na mesečna odplačila.

Najstarejša slovenska plesarska in ičarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,

Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne «Evropa»).

Se priporoča. — Izvršitev točno na cene zmerne. 78/T

Zahvalnica

Gosp. lekarnar Blum, Subotica.

Čast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše Larucin kapsule jako dobro pomagale pri spolni bolezni in da je kapanje povsem prenehalo.

S spoštovanjem

M. L. LESKOVAC.

Larucin kapsule se dobivajo po Din 20. — po vseh lekarnah —

Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica. 74/L

„TOBLER“

slovita svetovna tvornica čokolade, bonbonov in kakao prodaja že v 2000 prodajalnicah v krajevini. Konsumentom je podar la samo v letu dni preko 1200 lepih poklonil-premij. Generalzastopstvo in zaloga v BEOGRADU

„Oborot“, Trgovačka — Telefon 31 — 89.

VENECIN

izredna zdravilna voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran se dobiva zopet v vsaki lekarni in drogeriji.

Skladišče za grosiste: Isis, d. d. Ljubljana.

Kolosalni uspehi! Velikanski obiski!

Veliki senzacionalni spored!

Jackie Coogan

Ljubljence vse kinopublike v svojem sijajnem popolnoma novem veselim filmu «VELETRGOVEC JACKIE»

(Mali kompanjon). — Komične situacije. Obilo smeha. — Izvrstna igra srčkanega Jackia. — Hitite, da ne zamudite, ker je jutri zopet nov program. — Jackie Coogan igra samo še danes v soboto! — Izven programa prinašamo še eno izvrstno veseljo

„Avto št. 13“

V glavni vlogi lepi Rihard Dix. — Sijajno prikazana komična avto dirka. Samo še danes. — Samo še danes.

Ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

Preskrbite si vstopnice v predprodaji!

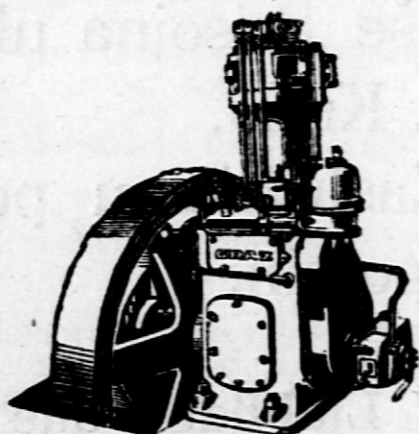
ELITNI KINO MATICA

najudobnejši kino v Ljubljani. — Sredina mesta. — Telefon 2124.

Graški Dieslov motor

dolgo preizkušen izdelek za vsak obrat

GRAZ

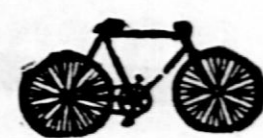
Najvarčnejša poraba gorilnega olja. — Preprosto oskrbovanje. — Zgrajen s kompresorjem ali brez njega. — Od 30 HP naprej se dobavlja točno ozir. na kratek rok

Grazer Waggon- und Maschinen-Fabriks-Aktiengesellschaft vormals Joh. Weitzer.

Zastopstvi za Jugoslavijo.

BEOGRAD: Ing. O. Meinhard, Knez Mihajlova br. 49

184 1

Po nižjani ceni

Dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, namestni deli, pnevmatika. Poseben oddelek za popolno popravo, emailiranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev. Prodaja na obroke. — Ceniki tranko.

„Jribuna“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, namrnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice in nogavičke, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šifoni, Solingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šilvilje in sedlarje. — Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelin

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Najnižje cene! Ljubljana Točna potrežba!

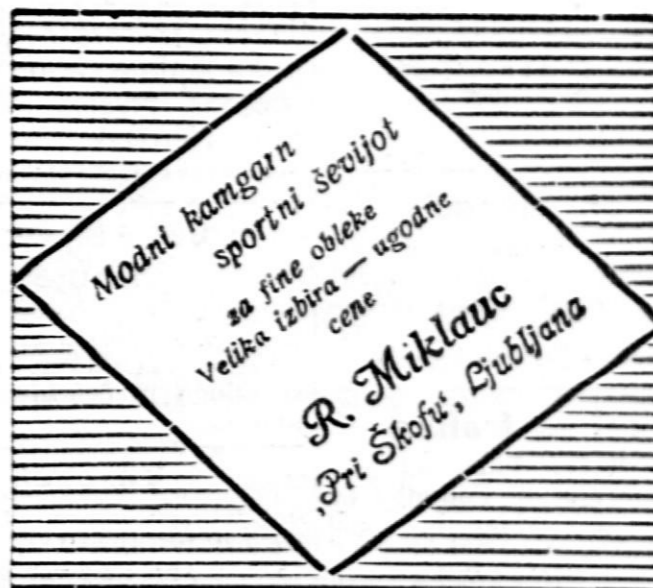
Zastore, posteljna pregrinjala, perilo, monograme, obleke i. dr. veze najfinije in najcenejše

mehanično umetno vezenje

Matek & Mikeš

Ljubljana, Dalmatinova ulica 13.

Entlanje, azuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

20% ceneje

vsa naročila po meri in popravila pri Franc Szantner, Ljubljana Selenburgova ulica 1 prvovrstna špecialna izdelovalnica čevljev za občutljive in bolne noge

Oglas

dražbe mehkega in trdega lesa na panju, Meščanske korporacije v Kamniku.

Temeljem odobrenja sreskega poglavarstva v Kamniku s dne 20. septembra 1926, št. 12.219 in Okrožnega agrarnega urada v Ljubljani z dne 26. avgusta 1926, št. 1656, proda Meščanska korporacija v Kamniku, Slovenija, potom ofertne ponudbe v svojem gozd. okr. Dol v Kamniški Bistrici 30.000 plm. (trideset tisoč polnih metrov), in sicer približno 30% bukovine in 70% smrekovine na panju.

V ponudbi je navesti:

1. Krstno in rodbinsko ime ponudnika, naslov podjetja ter bivališče.
2. Točno označbo predmeta dražbe.
3. Ceno za 1 plm. okroglega lesa in drv za kurjavo na panju, ločeno za mehki in trdi les.
4. Izjava, da je ponudniku posebni pravilnik glede prodaje mehkega in trdega lesa na panju za okr. Dol, Meščanske korporacije znan in da istega brez pridržka prizna.
5. V ponudbi in na zavitku se ima napisati: Ponudba za mehki in trdi les na panju v gozd. okr. Dol Meščanske korporacije v Kamniku.

Ponudbo ima kupec lastnoročno podpisati in zapečatiti. Posebni pravilnik glede prodaje mehkega in trdega lesa na panju za okr. Dol je kupcu pri upravnistvu Meščanske korporacije v Kamniku na raz. olago.

Oferte je vložiti do 1. julija 1927 pri upravnistvu Meščanske korporacije v Kamniku.

Kamnik, 7. maja 1927.

Upravnistvo Meščanske korporacije v Kamniku.